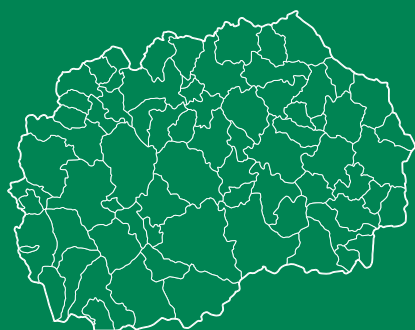

ЗЕЛС
BNJVL

ГЛАСИЛО GAZETË

ЗАЕДНИЦА
НА ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА
ЗЕЛС

BASHKËSIA
E NJËSIVE TË
VETËQEVERISJES
LOKALE TË
REPUBLIKËS
SË MAQEDONISË
BNJVL

ЈУНИ 2018
QERSHOR 2018

„ЗЕЛС ќе продолжи со поддршката на локалните власти во градењето на политики за родова еднаквост и креирање на родово одговорни буџети“

„BNJVL do të vazhdojë me përkrahjen e pushteteve lokale në ndërtimin e politikave për barazi gjinore dhe krijim të buxheteve përgjegjëse për barazi gjinore

Итно обезбедување на оддржливо управување со системот за противпожарна заштита

Sigurim urgjent i menaxhimit të qëndrueshëm me sistemin për mbrojtje zjarrfikëse

www.zels.org.mk

Почитувани,

Во овој број на Гласилото на ЗЕЛС, ги објавуваме ревидираните „Систематизирани ставови на ЗЕЛС“ што Управниот одбор ги усвои на петтата седница, што се одржа на 31 мај 2018 година. Станува збор за рационализирана и обновена листа на 16 предлози и барања, кои во следниот период ќе бидат појдовната основа на ЗЕЛС, во преговорите со централната власт, меѓу кои од особено значење се оние кои се однесуваат на обезбедување на поголема финансиска стабилност на ЗЕЛС и залагањето за нов бран во стратескиот развој на децентрализацијата на власта во земјата. Заложбите на ЗЕЛС, се врз основа на квалитетни анализи да се направи пресек на состојбите од тринаесетгодишното имплементирање на децентрализацијата и да се утврдат квалитетни правци за нејзино натамошно реално и квалитетно спроведување.

Во текот на овој месец ЗЕЛС реализира и многу средби, советувања и конференции. Беше одржана средба во ЗЕЛС, со претставници од Министерството за внатрешни работи, за разрешување на недоразбирањата околу предлозите за подобрување на сообраќајниот режим. Средба одржа и Мрежата на локални инспектори за сообраќај, пастиши и патен сообраќај при ЗЕЛС, на која се дискутираше за предизвиците и бројните недоречености во законските одредби од оваа област. Состанок одржа и Мрежата на ТППЕ, која побара итно обезбедување на одржливо управување со системот за противпожарна заштита и справување со кризи, а советување имаше и Мрежата на лица за односи со јавноста на локалната власт на тема: „Управувањето со внатрешната комуникација – важен услов за транспарентно работење на општината“.

Со претставници од Владата на РМ, од одделот за комуникации, отчетност и транспарентност, во ЗЕЛС беше реализирана и обука за градоначалниците и за лицата за финансии, за користењето на алатката за отчетност за трошоците на носителите на јавни функции. ЗЕЛС во соработка со Американската амбасада во Република Македонија, организираше и презентација на тема „Добри практики за јавен менаџмент и решавање на јавните предизвици во локалната власт“. Комисијата за финансирање при ЗЕЛС одржа конститутивна седница и за претседател го избра градоначалникот на Општина Велес, Аце Коцевски, а состанок одржа и Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, која ја разгледа Уредбата за методологијата за распределба на ДДВ и истата ја усвои.

Во организација на ЗЕЛС, беше одбележано завршувањето на Проектот „Закнување на капацитетите за родово одговорни политики и буџетирање на локално ниво“. По тој повод на 13 јуни 2018 година, во Скопје се одржа конференција, на која дискутираа општинските координатори на комисиите за родово еднаквост, претставниците од комисиите од општините, како и од Министерството за труд и социјална политика. Сите активности во рамките на Проектот, ЗЕЛС ги реализираше со поддршка на UN Women, канцеларијата во Скопје.

Општина Илинден е седмата општина во Република Македонија, која се стекна со регионалниот сертификат за поволно бизнис опкружување – „Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE)“. Во овој број на весникот на ЗЕЛС, ќе ги претставиме активностите и досегашните успеси на оваа општина, на патот за добивање на овој значаен регионален сертификат.

Со почит,

Душица Перишиќ

Извршен директор на ЗЕЛС

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0) 2 30 99 033, факс: +389 (0) 2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32,
1000 Скопје, Република Македонија

Извршен директор на ЗЕЛС:

Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС:

Ардита Дема-Мехмети

Подготвила:

Весна Арсовска-Динковска

Превод: Арта Абази, Валентина Трајко

Лекторирал: Момент мал ДООЕЛ, Скопје

Дизајн и подготовка: ПОИНТЕР ДОО Скопје

Печатење: Чокولوграфија ДООЕЛ Скопје

Тè nderuar,

Në këtë numër të Gazetës së BNJVL-së i paraqesim „Qëndrimet e sistematizuara të reviduara të BNJVL-së“ që Bordi drejtues i miratoi në seancën e pestë që u mbajt më 31 maj, 2018. Bëhet fjalë për listën e racionalizuar dhe të përtëritë të 16 propozimeve dhe kërkesave, të cilat në periudhën e ardhshme do të jenë bazë kalimtare të BNJVL-së në bisedimet me pushtetin qëndror: midis të cilave mjaft të rëndësishme janë ato të cilat kanë të bëjnë me sigurimin e stabilitetit më të madh financiar të NJVL dhe përpjekjen për valë të re në zhvillimin strategjik të decentralizimit të pushtetit në vend. Përpjekjet e BNJVL-së janë në bazë të analizave cilësore të bëhet shqyrtim i gjendjes nga implementimi trembëdhjetëvjeçar i decentralizimit dhe të përcaktohen drejtime cilësore për zbatim të mëtejme real dhe cilësore.

Gjatë këtij muaji BNJVL realizon edhe shumë takime, këshillime dhe konferenca. U mbajt takim në BNJVL me përfaqësuesit e Ministrisë për punë të brendshme për zgjidhjen e keqkuptimeve rreth propozimeve për përmirësim të regjimit të komunikacionit. Takim mbajti edhe Rrjeti i inspektorëve lokalë për komunikacion, rrugë dhe komunikacion rrugor në kuadër të BNJVL-së në të cilën u diskutua mbi sfidat dhe pagartësitë e shumta në dispozitat ligjore në këtë lëmi. Mbledhje mbajti edhe Rrjeti i NJZF që kërkoi sigurim urgjent me sistemin për mbrojtje zjarrfikëse dhe shpëtim me kriza dhe këshillim pati edhe Rrjeti i personave për marrëdhënie me publikun në pushtetin lokal me temë: „Menaxhimi me komunikimin e brendshëm – kusht i rëndësishëm për punë transparente të komunës“.

Me përfaqësuesit e Qeverisë së RM, nga pjesa e komunikimeve, llogaridhënies dhe transparencës në BNJVL u realizua edhe trajnimi i kryetarëve të komunave dhe për personat për financa, për shfrytëzimin e veglës për llogaridhënie për shpenzimet e bartësve të funksioneve publike. BNJVL në bashkëpunim me Ambasadën amerikane në Republikën e Maqedonisë, organizoi prezantim me temë „Praktika të mira për menaxhment publik dhe zgjidhje të sfidave publike në pushtetin lokal“. Komisioni për financim në kuadër të BNJVL-së mbajti seancë konstitutive dhe e zgjodhi kryetarin e komunës së Velesit, Ace Kocevski, për kryetar, ndërsa mbledhje mbajti edhe Komisioni për ndjekje dhe zhvillim të sistemit për financim të komunave që shqyrtoi Rregulloren për metodologji për ndarjen e TVSH-së dhe e njëjta u miratua.

Në organizim të BNJVL-së u shënua edhe përfundimi i projektit „Përforsim i kapaciteteve për politika dhe buxhetim përgjegjës për barazi gjinore në nivel lokal“. Me këtë rast më 13 qershor, 2018, në Shkup u mbajt konferencë mbi të cilën diskutuan koordinatorët komunalë të komisioneve për barazi gjinore, përfaqësuesit e komisioneve nga komunat, si dhe nga Ministria për punë dhe politikë sociale. Të gjitha aktivitetet në kuadër të projektit, BNJVL i realizoi me përkrahjen e UN Women, zyra në Shkup.

Komuna e Ilindenit është komuna e shtatë në Republikën e Maqedonisë që fitoi certifikatë rajonale për ambient të volitshëm për biznes – „Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE)“. Në këtë numër të gazetës së BNJVL-së do të paraqesim aktivitetet dhe sukseset e deritanishme të kësaj komune në drejtim të fitimit të kësaj certifikatës rajonale tejet të rëndësishme.

Me respekt,

Dushica Perishiq

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0) 2 30 99 033, faks: +389 (0) 2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska“ nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup,
Republika e Maqedonisë

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:

Dushica Perishiq

Zëvendës drejtor ekzekutiv i BNJVL-së:

Ardita Dema – Mehmeti

Përgatiti:

Vesna Arsovska-Dinkovska

Përkthim: Arta Abazi, Valentina Trajko

Lektoron: Moment Mal, Shkup

Dizajnim dhe përgatitje: POINTER SHPK, Shkup

Shtyp: Çokolografija, Shkup

СИСТЕМАТИЗИРАНИ СТАВОВИ НА ЗЕЛС

QËNDRIME TË SISTEMATIZUARA TË BNJVL-SË

Поаѓајќи од значењето на локалната самоуправа како темел на вредност на уставниот поредок, свесни за моменталните неповолни состојби во единиците на локалната самоуправа и уверени во потенцијалите на локалната самоуправа за развој на демократските процеси, за севкупен развој на земјата и за подобрување на квалитетот на живот на сите граѓани, членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС на седницата одржана на 31.05.2018, како појдовна основа за разговори со централната власт ги донесоа следните: СИСТЕМАТИЗИРАНИ СТАВОВИ НА ЗЕЛС:

1.

Иако во изминатите години беше направен одреден напредок во локалната самоуправа, сметаме дека тоа не е доволно и задоволително, дека децентрализацијата на власта во изминатите години беше запоставена и заборавена, па токму заради тоа **реформите на системот на локалната самоуправа треба да продолжат и повторно да бидат еден од врвните приоритети на Владата на Република Македонија** и дека Владата од формална декларативна поддршка за ЕЛС, треба да премине на конкретна, практична поддршка и да ја зголеми довербата во ЕЛС.

2.

Бидејќи од почетокот на децентрализацијата на власта поминаа повеќе од 12 години, треба **да се направи сеопфатна Анализа на ефектите од реформите на системот на локалната самоуправа**, за со факти и аргументи да се утврди, дали постоечкиот концепт на локална самоуправа ги даде очекуваните резултати, да се лоцираат слабите страни, да се најдат соодветни подобри решенија, а добрите страни уште повеќе да се зајакнат.

3.

Да се направи Компаративна анализа за резултатите од реформите на локалната самоуправа во државите од окружувањето и во државите членки на Европска Унија, со слична големина и развиеност како Македонија, пред почетокот на децентрализацијата, за да оцениме каде стигнаа другите со реформите, а каде сме ние и најдобрите практики, решенија и искуства, да ги превземеме и прилагодиме на нашите специфични барања, потреби и интереси.

4.

Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија и надлежните министерства, да ги почитуваат уставните и законските обврски да ги консултираат ЕЛС пред донесување на законите кои се однесуваат за локалната самоуправа, да ги почитуваат законските рокови за навремено доставување на буџетскиот циркулар и за трансферите на средства од централната власт, за ЕЛС, како и да го следат развојот на системот за финансирање на ЕЛС и благовремено да предлагаат соодветни решенија за негово подобрување.

Duke marrë parasysh rëndësinë e vetëqeverisjes lokale si vlerë themelore e rendit kushtetues, të vetëdijshëm për situatën aktuale të pafavorshme në njësitë e vetëqeverisjes lokale dhe duke pasur besim në potencialin e pushtetit lokal për zhvillimin e proceseve demokratike, për zhvillimin e përgjithshëm të vendit për të përmirësuar cilësinë e jetës së të gjithë qytetarëve, anëtarët e Bordit Drejtues të BNJVL-së në seancën e mbajtur. 31.05.2018, si pikënisje për diskutime me qeverinë qendrore, solli këto: QËNDRIME TË SISTEMATIZUARA të BNJVL-së:

1.

Edhe pse në vitet e fundit është bërë progres i caktuar në pushtetin lokal, ne mendojmë se nuk është e mjaftueshme dhe e kënaqshme, që decentralizimi i pushtetit në vitet e fundit është lënë pas dore dhe harruar, dhe për shkak të kësaj ne konsiderojmë **se reforma e sistemit të vetëqeverisjes lokale duhet të vazhdojë dhe përsëri të jetë një nga prioritetet kryesore të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë** dhe se Qeveria nga mbështetja formale deklarative për NJVL-të duhet të kalojë në mbështetje konkrete, praktike dhe të rrit besimin në njësitë e vetëqeverisjes lokale

2.

Meqenëse që nga fillimi i decentralizimit kanë kaluar më shumë se 12 vite, **duhet të bëjmë një analizë të plotë të efektëve të reformës së sistemit të vetëqeverisjes lokale** me fakte dhe argumente për të përcaktuar nëse koncepti ekzistues i pushtetit lokal ka dhënë rezultatet e pritura, për të gjetur dobësitë në mënyrë që të gjendet zgjidhje më e përshtatshme dhe anët e mira për t'u përforduar edhe më tutje.

3.

Të bëhet analizë krahasuese e rezultateve të reformave të vetëqeverisjes lokale në vendet fqinje dhe shteteve anëtare të Bashkimit Evropian, me madhësi të ngjashme dhe zhvillim si Maqedonia para fillimit të decentralizimit për të vlerësuar, ku arritën të tjerët me reformat, dhe ku jemi ne dhe të aplikojmë praktikata, zgjidhjet dhe përvojat më të mira dhe t'i adaptojmë sipas kërkesave, nevojave dhe interesave tona specifike.

4.

Kuvendi i Republikës së Maqedonisë, Qeveria e Republikës së Maqedonisë dhe ministritë kompetente të respektojnë obligimet kushtetuese dhe ligjore që të konsultohen me NJVL-të para miratimit të ligjeve që kanë të bëjnë me vetëqeverisjen lokale, të respektojnë afatet ligjore për dërgimin në kohë të buxhetit dhe për transferimin e fondeve nga qeveria qendrore për NJVL-të, si dhe të ndjekin zhvillimin e sistemit të financimit të NJVL-së dhe të propozojnë zgjidhje të përshtatshme për përmirësim në kohën e duhur.

5.

Да се востановат т.н. буџетски преговори помеѓу централната власт застапувана од Владата и ЕЛС застапувани од ЗЕЛС, благовремено во септември, во тековната година, во фаза на подготовка на Буџетот на Република Македонија за следната календарска година, за да се договори правична распределба на средствата од Буџетот за потребите на локалната самоуправа, со цел општините и Град Скопје да обезбедат квалитетни услуги за граѓаните и успешно спроведување на законски доверените надлежности.

6.

Да се востанови редовна пракса на одржување на квартални средби помеѓу претседателот на Владата и министрите чии министерства трансферираат блок дотации, наменски дотации и капитални дотации за ЕЛС од една страна и раководството на ЗЕЛС, во име на општините и Град Скопје од друга страна, на кои ќе се анализираат резултатите и ќе се договараат следните приоритети и решенија.

7.

Во наредниот период по темелни подготовки, според принципите на субсидијарност на ЕЛС треба да им се пренесат и други недржавни надлежности кои локалната власт, како најблиска власт до граѓаните, може да ги извршува поуспешно, во споредба со институциите на централната власт (голем дел од надлежностите на центрите за социјална работа, дел од надлежностите на агенцијата за вработување, итната медицинска помош и здравствените домови, управните функции на МВР за издавање на изводи од матични книги, возачки дозволи, сообраќајни дозволи и сл, дел од службите на МВР за одржување на јавниот ред и мир и за регулирање на сообраќајот на улиците и локалните патишта, установите од областа на културата со исклучок на националните установи (МНТ, МОБ, Танец, МФ, Албанска драма, Турска драма и сл) и дуги надлежности). На тој начин државните институции ќе се растеретат од сите недржавни функции и ќе се посветат на државните приоритети, а ќе ја задржат контролата на уставноста и законитоста во извршувањето на работите на ЕЛС.

8.

Треба да се подобри организацијата на локалната самоуправа, да се зајакнат капацитетите на ЕЛС, за да се зголеми нивната ефикасност и ефективност. **Мора да се преиспита исправноста на моделот на монотипни ЕЛС со еднакви надлежности, без разлика на нивната големина и капацитети.** Предлагаме да се размисли за воведување на политичен вид на ЕЛС со различни надлежности или пак да се анализира можноста за трансформација на сегашните плански региони од функционално територијални единици во административно политички региони, со што би се вовела двостепенa локална самоуправа. Исто така, треба да се преиспита и евентуално да се намали територијата на Град Скопје во рамки на урбаните граници и да се отстранат паралелизмите во надлежностите помеѓу Град Скопје и општините во негов состав.

9.

Бидејќи Република Македонија сеуште е една од фискално најцентрализираните држави во Европа, **треба да се преиспита системот за финансирање на ЕЛС, да се направи вистинска фискална децентрализација, за да се создаде**

5.

Тè krijojmè tè ashtuquajturat negociata buxhetore ndèrmjet qeverisë qëndrore tè përfaqësuar nga Qeveria dhe NJVL-tè e përfaqësuar nga BNJVL në kohën e duhur, në shtator në fazën aktuale të përgatitjes së Buxhetit të Republikës së Maqedonisë për vitin e ardhshëm kalendarik, me qëllim të vendosjes së alokimit të barabartë të fondeve buxhetore për nevojat e vetëqeverisjes lokale duke synuar që komunat dhe Qyteti i Shkupit të ofrojnë shërbime cilësore për qytetarët dhe të zbatojnë me sukses kompetencat e besuara me ligj.

6.

Tè krijohet praktikë e rregullt e mbajtjes së takimeve tremujore në mes Kryeministrit dhe ministrave, ministritë e të cilëve transferojnë e bllok dotacione, dotacione me dedikim dhe dotacione kapitale për komunat nga njëra anë dhe udhëheqësia e BNJVL- së në emër të komunave dhe të Qytetit të Shkupit në anën tjetër, në të cilat takime do të analizohen rezultatet dhe do të përcatohen prioritetet dhe zgjidhjet e problemeve.

7.

Në të ardhmen, pas përgatitjeve të plota, në përputhje me parimet e subsidiaritetit NJVL-ve duhet t'i kalohen kompetenca të tjera joshtetërore të cilat pushteti lokal si qeveri më e afërt me qytetarët mund t'i kryejë me më shumë sukses se sa institucionet e qeverisë qëndrore (një pjesë e madhe e kompetencave të qendrave për punë sociale, pjesë e detyrave të agjencisë së punësimit, ndihma e shpejtë dhe shtëpitë e shëndetit, funksionet administrative të Ministrisë së punëve të brendshme për lëshimin e dokumenteve, patentë shoforet, pjesë e zyrtarëve nga ministria e punëve të brendshme për ruajtjen e rendit publik dhe për të rregulluar trafikun në rrugë dhe rrugët lokale, institucionet e kulturës me përjashtim të institucioneve kombëtare (MNT, MOB, Tanec, MF, Teatri shqiptar, turk etj) dhe kompetenca të tjera. Kështu, institucionet publike do të zbarkohen nga të gjitha funksionet jo-shtetërore dhe do të adresojnë prioritetet kombëtare dhe do të mbajnë kontrollin e kushtetutshmërisë dhe ligjshmërisë së ekzekutimit të veprimit të komunave.

8.

Duhet të përmirësohet organizimi i vetëqeverisjes lokale, të përforcohen kapacitetet e NJVL-ve me qëllim që të rritet efikasiteti dhe efektiviteti i tyre. **Duhet të rivlerësohet rregullsia e modelit të NJVL-ve monotype me kompetenca të njëjta, pavarësisht madhësisë dhe kapacitetet e tyre.** Propozojmë që të konsiderohet vendosja e llojit të NJVL-ve shumëtipëshe me kompetenca të ndryshme ose në të kundërt të analizohet mundësia për transformim të rajoneve planifikues ekzistues nga funksionimi i njëjësive territoriale në rajonet politiko – administrative me ç'rast mund të futet vetëqeverisja lokale dy-nivelëshe. Nevojitet që gjithashtu të rihulumtohet ose eventualet të zvogëlohet territori i Qytetit të Shkupit në kuadrin e kufijve urbane dhe njëkohësisht të hiqen paralelizmat në kompetencat midis Qytetit të Shkupit dhe komunat në përbërjen e tij.

9.

Për shkak se Republika e Maqedonisë akoma është një ndër shtetet Evropiane më të centralizuara, **ne kërkujmë që të rishqyrtohet sistemi i financimit të NJVL-ve, realisht të kryhet decentralizimi fiskal me qëllim krijimi i sistemit fi-**

објективен, правичен, транспарентен систем за финансирање на ЕЛС и соодветен систем за финансиско воедначување на ЕЛС, со цел да се обезбедат доволно финансиски средства за помалите и посиромашните ЕЛС, кои континуирано имаат мали даночни капацитети, а големи фискални потреби. Неопходно е пред се, да се дефинираат расходните потреби врз основа на расходни норми по клиент. Сите граѓани имаат право на минимален квалитет на услуги, без разлика дали живеат во богати или сиромашни, големи или мали, урбани или рурални општини.

10.

Значително да се зголемат приходите на ЕЛС со етапно зголемување на дотациите за финансирање на надлежностите на ЕЛС од ДДВ на 10% и на приходите за ЕЛС од персонален данок на лични примања од плати на физички лица на 50% и 50% од данокот на добивка на фирмите регистрирани на територија на ЕЛС. Данокот од игри на среќа и автомати да биде приход на ЕЛС. Исто така стапката на Данокот на имот како најсигурен и најправичен локален данок етапно да се зголеми од 0,10 % - 0,20 % на 0,40 % - 0,50 %. Итно да се изнајде прифатливо, поволно и правично решение, за деблокирање на блокираните сметки на ЕЛС и раздолжување на ЕЛС од старите долгови, со обезбедување на меки заеми со ниски каматни стапки и рок на отплата од 20 години.

11.

Средствата што им се трансферираат на ЕЛС во вид на блок дотации и наменски дотации, да се зголемат до висина што е неопходно потребна за ЕЛС, да обезбедат успешно извршување на децентрализираните надлежности, без при тоа да создаваат долгови.

12.

Да се обезбедат значително повеќе средства за капитални проекти, а сегашните расцепкани капитални дотации, да се интегрираат во една единствена капитална дотација, еден систем со подсистеми, за да се постигнат очекуваните цели со нивна распределба, според јасни и правични критериуми во транспарентна постапка. Капиталните дотации за изградба, одржување на локални патишта и улици, мора значително да се зголеми и да се врати на износот од над 500 милиони денари, како што беше во 2006 – та година, од кога неосновано и континуирано се намалува, иако бројот на регистрирани моторни возила постојано се зголемува. Барме да се создадат кофинансирачки фондови за специфични проекти и за обезбедување на средства за сопствено учество на ЕЛС, во финансирање на проекти од претпристапните фондови на Европска Унија.

13.

Да се поедностават постапките за донесување на урбанистички планови, деталните урбанистички планови да бидат со подолгогодишен рок на важност, а да се воведат развојни планови на ЕЛС со важност од 4 – 6 години.

14.

Поаѓајќи од фактот дека **со Законот за постапување со бесправно изградените објекти не се постигнаа очекуваните цели,** затоа што и понатаму со несмален интензитет бесправно се градат објекти, треба со измени и дополнувања на законот да се овозможи да се легализираат бесправно из-

nancues më objektiv, më të drejtë dhe më transparent për NJVL-të, po ashtu edhe sistem përkatës për financim të barazuar për NJVL-të me qëllim që të sigurohen mjaftueshëm mjete për NJVL-të më të vogla dhe më të varfra, të cilat vazhdimisht kanë kapacitete të vogla tatimore kundrejt nevojave të mëdha financiare. Prandaj para së gjithash nevojitet që të definohen nevojat shpenzuese në bazë të normave shpenzuese për klient. Gjithë qytetarët kanë të drejtë për ofrim të shërbimeve me cilësi minimale pa marrë parasysh nëse jetojnë në komuna të varfra ose të pasura, të mëdha ose të vogla dhe urbane ose rurale.

10.

Të rriten dukshëm të hyrat e NJVL-ve me rritje në etapa të dotacioneve për financim të kompetencave të tyre nga TVSH-ja në 10% dhe të hyrat e NJVL-ve nga tatimi personal mbi të hyrat personale nga pagat të personave fizikë në 50% dhe nga tatimi i fitimit të firmave të regjistruara në territorin e NJVL-së në 50%. Kërkojmë që tatimi mbi lojërat e fatit dhe automatet të jetë e hyrë e NJVL-ve. Gjithashtu shkalla e Tatimit të pronës, si tatim lokal më i sigurt dhe më i drejtë, të rritet në etapa nga 0,10 % - 0,20 % në 0,40 % - 0,50 %. Ne kërkojmë urgjentisht të gjenet një zgjidhje e pranueshme, e favorshme dhe e drejtë për zhbllokimin e llogarive të bllokuara të NJVL-ve, si edhe shkarkimi i huave të vjetra të NJVL-ve për sigurim të huave të lehta me norma të ulëta interesi dhe afat për shlyerje prej 20 vjet.

11.

Mjetet financiare që u transferohen NJVL-ve në llojin e blok dotacioneve dhe dotacioneve me dedikim të arrijnë vlerën e duhur që NJVL-të të sigurojnë kompetenca të decentralizuar pa lindur nevoja të marrin hua për realizimin e të njëjtave.

12.

Të sigurohen më shumë mjete financiare për projekte kapitale, kurse dotacionet aktuale kapitale të copëtuara të integrohen në një dotacion të vetëm kapital, një sistem me nënsisteme me qëllim që të arrihen qëllimet e pritura me shpërndarjen e tyre sipas kriterëve të qarta dhe të drejta në një procedurë transparente. Dotacionet kapitale për ndërtim dhe mirëmbajtje të rrugëve dhe bulevardeve lokale të rriten më tepër dhe të kthehet vlера nga mbi 500 milionë denarë siç ishte në vitin 2006, që kur pa asnjë bazë vazhdimisht zvogëlohet edhe pse numri i automjeteve motorike të regjistruara vazhdimisht rritet. Kërkojmë që të ndërtohen фонде кофинансирани për projekte specifike, si edhe sigurim të mjeteve financiare për pjesëmarrje vetjake të NJVL-ve në financimin e projekteve nga fondet paraqasëse të Bashkimit Evropian.

13.

Procedurat për miratimin e planeve urbanistike të thjeshtohen, planet urbanistike të detajuara të kenë vlefshmëri në periudhë më të gjatë kohore dhe të vendosen plane zhvillimore të NJVL-ve me një vlefshmëri prej 4-6 vjetësh.

14.

Duke pasur parasysh faktin se **Ligji për trajtimin e objekteve të ndërtuara pa leje nuk ka arritur pritjet dhe qëllimet e shënuara** dhe edhe më tutje me intenzitet jo të zvogëluar vazhdojnë të ndërtohen objekte pa leje, ne mendojmë se me ndryshime dhe plotësime të ligjit të lejohet legalizimi i ndërtimeve pa

градените објекти изградени по стапување во сила на погоре споменатиот закон, во март 2011 - та година, но со плаќање на надоместок за уредување на градежно земјиште зголемен за два пати, а потоа ЕЛС да бидат строги кон непочитувачите на законите и да одговараат доколку дозволат и толерираат бесправно градење на објекти.

15.

Бидејќи Република Македонија е исклучително многу нерамномерно развиена земја, со огромни разлики во развиеноста помеѓу Скопје и останатите општини и со големи разлики во развиеноста помеѓу урбаните и руралните делови од ЕЛС, како и со големи разлики во развиеноста помеѓу урбаните и руралните општини, инсистираме **Владата на Република Македонија доследно да го почитува Законот за рамномерен регионален развој и од Буџетот на Република Македонија годишно да издвојува средства во висина од најмалку 1% од БДП за поттикнување на рамномерен регионален развој.**

16.

Надлежните министерства доследно да ги почитуваат законите и на ЕЛС да не им ги укинуваат трансферите на средства за плати, придонеси и надоместоци за вработените во ТППЕ, музеите, библиотеките, домовите на култура и другите децентрализирани институции при прекинување на работниот однос, туку да даваат согласности за нови вработувања, како и да ја исправат неправдата кон ЕЛС направена со трансферирање на помалку средства за превоз на учениците, откако средното образование стана задолжително и откако се донесоа законските прописи на наставниците, да им се исплатува иста плата за подеднакво извршена работа, без оглед на нивното образование, со што ЕЛС се многу оштетени и континуирано заради тоа создаваат долгови.

ФИНАЛИЗИРАЊЕ НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ НА ЗЕЛС 2018-2030

Изработката на Стратегијата за родова еднаквост на ЗЕЛС 2018-2030 е во финална фаза. Работната група за родова еднаквост на ЗЕЛС се состана на 7 јуни 2018 година, во Скопје и на работилницата што ја организираше ЗЕЛС работеше на дефинирање на конкретни активности, кои произлегуваат од утврдените краткорочни, среднорочни, долгорочни како и од четирите специфични цели на документот. Во текот на целиот процес, групата имаше поддршка од претставникот од ЗЕЛС и од ангажираниот експерт по родова еднаквост. Мисијата на ЗЕЛС со оваа Стратегија за родова еднаквост е да ги обедини општините за унапредување на родова еднаквост, да дефинира политика за родова еднаквост на локално ниво и да оствари координација на националната политика за родова еднаквост на локално ниво.

leje të ndërtuara pas hyrjes në fuqi të ligjit të mësipërm në mars të vitit 2011, por me kusht që të paguhet tarifë e dyfisht për rregullimin e tokës ndërtimore, e pastaj komunat të jenë të rrepta kah ato që nuk respektojnë ligjet dhe të përgjigjen nëse lejojnë dhe tolerojnë ndërtimin e paligjshme të objekteve.

15.

Meqenëse Maqedonia është vend jashtëzakonisht shumë pabarabartë i zhvilluar, me dallime të mëdha në zhvillimin ndërmjet Shkupit dhe qyteteve tjera, me dallime të mëdha në zhvillim në mes të pjesëve urbane dhe rurale të NJVL-ve, si dhe dallime të mëdha në zhvillimin midis zonave urbane dhe rurale, ne insistojmë që **Qeveria e Republikës së Maqedonisë të respektojë Ligjin për zhvillim të barabartë rajonal dhe nga Buxheti çdo vit të cakton fonde në shumën prej të paktën 1% të PBV për nxitjen e zhvillimit të ekuilibruar rajonal.**

16.

Ministritë përkatëse të respektojnë ligjet dhe NJVL-të dhe të mos ndërprejnë transfertat e fondeve për paga, kompenzime dhe ndihma për të punësuarit në njësitë territoriale për mbrojtje kundër zjarrit, muzetë, bibliotekat, qendrat kulturore dhe institucionet e tjera të decentralizuara gjatë ndërprerjes së punësimit, por të japin miratimet për punësime të reja, dhe të korixhojnë padrejtësinë ndaj NJVL-ve duke transferuar më pak mjete për transport të nxënësve që kur arsimi i mesëm u bë i detyrueshëm dhe që kur iu miratuan ligje e akte nënligjore mësimdhënësve t'u paguhet e njëjta pagë për punën e kryer në mënyrë të barabartë, pavarësisht nga arsimimi i tyre, me çka NJVL-të janë shumë të dëmtuara dhe si pasojë krijohen borxhe të vazhdueshme.

FINALIZIM I STRATEGJISË PËR BARAZI GJINORE TË BNJVL-SË 2018-2030

Hartimi i Strategjisë për barazi gjinore të BNJVL-së 2018-2030 është në fazë finale. Grupi punues për barazi gjinore në kuadër të BNJVL-së, u takua më 7 qershor, 2018, në Shkup dhe në punëtorinë që e organizoi BNJVL punoi në definimin e aktiviteteve konkrete të cilat rrjedhin nga qëllime e përcaktuara afatgjate, afatmesme dhe afatshkurte si dhe nga katër qëllimet specifike të dokumentit. Gjatë mbarë procesit, grupi pati përkrahjen e përfaqësuesit të BNJVL-së dhe nga eksperti i angazhuar për barazi gjinore. Misioni i BNJVL-së me këtë Strategji për barazi gjinore është t'i bashkojmë komunat për avancimin e barazisë gjinore; të definojnë politikë për barazi gjinore në nivel lokal dhe të realizojë koordinim të politikave nacionale për barazi gjinore në nivel lokal.

СРЕДБА ВО ЗЕЛС ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ НА НЕДОРАЗБИРАЊАТА ОКОЛУ ПРЕДЛОЗИТЕ ЗА ПОДОБРУВАЊЕ НА СООБРАЌАЈНИОТ РЕЖИМ

Во просториите на ЗЕЛС, на 8 јуни 2018 година, се одржа состанок на претставници од единиците на локална власт, со претставници од Министерството за внатрешни работи, од секторот на сообраќајната полиција. Овој состанок беше инициран на петтата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, што се одржа на 31 мај 2018 година, кога одредени општини посочија на предизвиците со кои се соочуваат, при изнаоѓањето на решенија за усогласување на сообраќајниот режим и недостатокот на паркинг простор, кои најчесто наидуваат на различни толкувања и неодобрување од страна на претставниците од МВР.

Во дискусијата што се разви меѓу присутните претставници од општина Центар и од Градот Скопје и претставниците од сообраќајната полиција, беа потенцирани актуелните состојби во сообраќајот. Локалната власт укажа на постојаниот притисок што го има од страна на граѓаните, за решавање на проблемот со паркирањето, особено во централното градско подрачје, додека од МВР посочија дека не смеат да дозволат промени, со кои би се намалила проточноста и безбедноста во сообраќајот. Беше посочено, општините посебно внимание да посветат во регулирањето на сообраќајниот режим во секундарната улична мрежа. Стана збор и за можноста за иницирање на промени на постојната законска регулатива. Сепак, она што произлезе од овој состанок како препорака од страна на сообраќајната полиција е локалните власти да обрнат внимание на овие предизвици уште при самото донесувањето на деталните урбанистички планови (ДУП) и таму да ги утврдат сите потребни промени, кои треба да се во согласност со постојните законски и подзаконски акти.

Се очекува претставниците од Работната група што беше формирана на петтата седница на Управниот одбор на

TAKIM I BNJVL-SË LIDHUR ME ZGJIDHJEN E KEQKUPTIMEVE RRETH PROPOZIMEVE PËR PËRMIRËSIMIN E REGJIMIT TË KOMUNIKACIONIT

Në hapësirat e BNJVL-së më 8 qershor, 2018, u mbajt mbledhje e përfaqësuesve nga pushteti lokal me përfaqësuesit e Ministrisë për punë të brendshme, nga sektori i policisë së komunikacionit. Kjo mbledhje u iniciua në seancën e pestë të Bordit drejtues të BNJVL-së, që u mbajt më 31 maj, 2018, kur komuna të caktuara përmendën sfidat me të cilat ballafaqohen gjatë gjetjes së zgjidhjeve për harmonizimin e regjimit të komunikacionit dhe mungesa e hapësirave për parkim, të cilat më së shpeshti përballen me shpjegime të ndryshme nga ana e përfaqësuesve të MPB.

Në diskutimin që u zhvillua midis përfaqësuesve të pranishëm nga komuna Qendër dhe nga Qyteti i Shkupit dhe përfaqësuesit e policisë së komunikacionit, u potencuan gjendjet aktuale në komunikacion. Pushteti lokal përmendi presionin e vazhdueshëm që e ka nga ana e qytetarëve lidhur me zgjidhjen e problemit me parkim, veçanërisht në rajonin qendror të qytetit, ndërsa nga MPB përmendën se nuk guxojnë të lejojnë ndryshime me të cilat do të zvogëlohet rrjedha dhe siguria në komunikacion. U përmend se komunat vëmendje të veçantë duhet t'i përkushtojnë rregullimit të regjimit në rrjetin sekondar rrugor. U bë fjalë edhe për mundësinë për inicim të ndryshimeve të rregullativës ligjore. Megjithatë ajo që rrodhi nga kjo mbledhje si rekomandim nga ana e policisë të komunikacionit: pushtetet lokale t'i kushtojnë vëmendje sfidave që në vetë miratimin e planeve detajuese urbanistike dhe aty t'i përcaktojnë të gjitha ndryshimet e nevojshme, të cilat duhet të jenë konform ligjeve ekzistuese dhe akteve ndërligjore.

Pritet që përfaqësuesit e Grupit punues që u formua në seancën e pestë të Bordit drejtues të BNJVL-së në përbërje: të kryetarit të komunës Qendër, Kumanovës, kryetarit të Këshillit

ЗЕЛС, во состав: градоначалниците на општините Центар и Куманово, претседателот на Советот на Општина Струмица и извршниот директор на ЗЕЛС, повторно да се состане во полн состав и да донесат одредени ставови, кои ќе ги достават на разгледување на Управниот одбор на ЗЕЛС.

ГРУПА СРЕДНОШКОЛЦИ ВО ПОСЕТА НА ЗЕЛС

Група ученици од неколку средни училишта во Скопје, предводени од Филип Ѓурчески, младински делегат од Република Македонија во Советот на Европа, на 13 јуни 2018 година, го посетија ЗЕЛС. Целта на посетата беше средношколците, кои се дел од Проектот „Транспарентност за подобар свет“, да се запознаат со улогата и активностите на националната асоцијација на сите локални власти во земјата, како и со процесот на децентрализација, односно пренесувањето на надлежностите од централно на локално ниво.

Извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ им посочи на присутните дека во нашата земја од 2005 година, започна и практичното имплементирање на власта на локално ниво, кога општините почнаа да ги реализираат префрлените надлежности, меѓу кои: урбанистичкото планирање и издавање на одобрение за градба, заштита на животната средина, локален економски развој, низа комунални дејности, социјална заштита, образование и друго. Таа ги информираше дека сите 80 општини и Градот Скопје, како посебна единица на локална власт членуваат во ЗЕЛС. Градоначалниците и советниците, преку формираните органи и тела на ЗЕЛС, дискутираат во просториите на Заедницата за сите предизвици со кои се соочува локалната власт, а потоа донесуваат консензуални решенија, за чија реализација лобира ЗЕЛС. Освен улогата за подобрување на законската основа за спроведување на сите надлежности, ЗЕЛС реализира и активности за јакнење на капацитетите на општинската администрација, преку организирање на обуки, конференции и средби. Исто така во името на сите општини, ЗЕЛС одржува повеќе информациски системи, преку кои општините обезбедуваат електронски услуги за своите граѓани.

тè komunës së Strumicës dhe drejtori ekzekutiv i BNJVL-së, sërisht të mbajnë takim me përbërje të plotë dhe të miratojnë qëndrime të caktuara të cilat do t'i parashtrijnë për shqyrtim në Bordin drejtues.

NJË GRUP I NXËNËSVE TË SHKOLLËS SË MESME VIZITUAN BNJVL-NË

Një grup nxënësish nga disa shkolla të mesme në Shkup, të udhëhequr nga Filip Gjurgev, delegat rinor nga Republika e Maqedonisë me Këshillin e Evropës, më 13 qershor, 2018, vizituan BNJVL-në. Qëllimi i vizitës ishte që këta nxënës që janë pjesë e projektit „Transparenca për një botë më të mirë“, të informohen me rolin dhe aktivitetet e asociacionit nacional i të gjitha pushteteve lokale në vend, si dhe me përqindjen e decentralizimit, respektivisht bartja e kompetencave nga niveli qendror në atë lokal.

Drejtori ekzekutiv i BNJVL-së, Dushica Perishiq, të pranimëve u përmendi se në vendin tonë nga viti 2005 ka filluar edhe implementimi praktik i pushtetit në nivel lokal, kur komunat filluan t'i realizojnë kompetencat e transferuara, midis të cilave: planifikimi urbanistik dhe dhënia e lejeve për ndërtim, mbrojtja e mjedisit jetësor, zhvillimi ekonomik lokal, një varg veprimtarish, mbrojtja sociale, arsimit etj. Ajo i informoi të gjitha 80 komunat dhe Qytetin e Shkupit, si njësi të veçantë të pushtetit lokal, janë anëtare të BNJVL-së. Kryetarët e komunave, këshilltarët përmes organeve dhe trupave të formuar në BNJVL, diskutojnë në hapësirat e Bashkësisë për të gjitha sfidat me të cilat ballafaqohen pushtetet lokale, ndërsa pastaj miratojnë zgjidhje konsensuale për realizimin e të cilave llobojnë BNJVL. Përveç rolit për përmirësimin e bazës ligjore për zbatimin e të gjitha kompetencave, BNJVL realizon edhe aktivitete për përforsim të kapaciteteve të administratës komunale, përmes organizimit të trajnimeve, konferencave dhe takimeve. Gjithashtu, në emër të të gjitha komunave BNJVL mban shumë sisteme informatike, përmes së cilave komunat sigurojnë shërbime elektronike për qytetarët e tyre.

ИТНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ОДДРЖЛИВО УПРАВУВАЊЕ СО СИСТЕМОТ ЗА ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА И СПРАВУВАЊЕ СО КРИЗИ – ЗАКЛУЧОК НА МРЕЖАТА НА ТППЕ ПРИ ЗЕЛС

Мрежата на територијални противпожарни единици (ТППЕ), одржа средба на 12 јуни 2018 година, во просториите на ЗЕЛС, на која беа разгледани актуелните состојби и предизвиците со кои се соочуваат овие единици. Од страна на претставници на синдикатот на пожарникари на Република Македонија и од претставниците од ТППЕ беше иницирана потреба за посериозни законски измени во оваа област, со кои дефинитивно ќе се стави крај, на како што тие посочуваат „хаотичноста во функционирањето на противпожарните единици“ и ќе се овозможи ефикасност и безбедност при противпожарното делување во земјата. На средбата присутните беа информирани за досегашните активности преземени од страна на ЗЕЛС, кои се поврзани со заклучоците донесени на четвртата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, доставените дописи до соодветните институции и со добиените одговори.

Управниот одбор на ЗЕЛС дискутираше за состојбите со противпожарните единици во Македонска Каменица, Ранковце, Старо Нагоричане и Кривогаштани, кои се обратија за поддршка во разрешување на проблемот со функционирањето на нивните територијални противпожарни единици, кои не се опфатени со новиот Закон за пожарникарство. Дополнителен проблем се јавува во постапката на усогласување на звањата и работните места на вработените пожарникари во овие противпожарни единици, кои не можат да добијат согласност од надлежното Министерство за информатичко општество и администрација, заради немање основ за утврдување на вакви работни места, согласно Законот за пожарникарство. Ова барање отвори дополнителна опсежна дискусија и за други предизвици на локалните власти во оваа област. По заклучок од Управниот одбор, ЗЕЛС упати барање до Владата на Република Македонија, до Министерството за внатрешни работи и до Министерството за информатичко општество и администрација, за разрешување на предизвикот на четирите општини, но и во насока на потребата за подготвување на нова стратегија на противпожарна заштита и справување со кризи и обезбедување на оддржливо управување со овој систем. Присутните беа информирани дека Дирекцијата за заштита и спасување во своите препораки ја истакнува потре-

SIGURIM URGJENT I MENAXHIMIT TË QËNDRUESHËM ME SISTEMIN PËR MBROJTJE ZJARRFIKËSE DHE MENAXHIM ME KRIZAT – KONKLIZION I RRJETIT TË NJTZF NË KUADËR TË BNJVL-SË

Rrjeti i njësive territoriale zjarrfikëse (NJTZF), mbajti takim më 12 qershor, 2018, në hapësirat e BNJVL-së në të cilën u shqyrtuan gjendjet aktuale dhe sfidat me të cilat ballafaqohen këto njësi nga ana e përfaqësuesve të sindikatës së zjarrfikësve të Republikës së Maqedonisë dhe nga përfaqësuesit e NJTZF u iniciua nevoja për ndryshime më serioze ligjore në këtë lëmi me të cilat definitivisht do të përfundojnë siç e thonë ata „funksionim kaotik të njësive zjarrfikëse“ dhe do të mundësohet efikasitet dhe siguri gjatë veprimit zjarrfikës në vend. Në takim, të pranishmit u informuan për aktivitetet e deritanishme të ndërmarra nga BNJVL, me të cilat janë lidhur konkluzionet në seancën e katërt të Bordit drejtues të BNJVL-së, shkresat e parashtruara në institucionet adekuate dhe përgjigjet e fituara.

Bordi drejtues i BNJVL-së diskutoi për gjendjet me njësitë zjarrfikëse në Makedonska Kamenica, Rankovcë, Staro Nagoricanë dhe Krivogashani, të cilat u drejtuan për përkrahje në zgjidhjen e problemit me funksionimin e njësive të tyre territoriale zjarrfikëse, të cilat janë përfshirë me Ligjin e ri për zjarrfikës. Problem plotësues paraqitet në procedurën e harmonizimit të titujve dhe vendeve të punës, konform Ligjit për zjarrfikës. Kjo kërkesë hapi diskutim vëllimor edhe për sfida tjera të pushteteve lokale në këtë lëmi. Pas konkluzionit nga Bordi drejtues BNJVL dërgoi kërkesë në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, në Ministrinë për punë të brendshme dhe në Ministrinë për shoqëri informatike dhe administratë, lidhur me zgjidhjen e sfidës së katër komunave, por edhe në drejtim të nevojës për përgatitjen e strategjisë së re për mbrojtje zjarrfikëse dhe menaxhim me krizat dhe sigurim i menaxhimit të qëndrueshëm në këtë sistem.

Të pranishmit u informuan se Drejtoria për mbrojtje dhe shpëtim me rekomandimet e saj thekson nevojën nga miratimi i ligjeve të reja dhe atë Ligji për zjarrfikësit profesional dhe Ligji për mbrojtje nga zjarret, me të cilat do të zgjidhen paqartësitë në rregullativën ekzistuese ligjore. Gjithashtu në rekomandimet përmendin se në vendin tonë ka mungesë nga së paku 500 zjarrfikës profesionist, konform dispozitave ligjore për harmonizim të numrit të banorëve, me ç'rast rekomandojnë të mos lejohet prishja e NJTZF në katër komuna si dhe urgjent të rregulloret kompensimi adekuat mjeteve për

бата од донесување на нови закони и тоа Закон за професионални пожарници и Закон за заштита од пожари, со кои ќе се решат недореченостите во постојната законска регулатива. Исто така, во препораките нагласуваат, дека во нашата земја има недостаток од најмалку 500 професионални пожарници, во согласност со законските одредби за усогласеноста на бројот на пожарници со бројот на жители, поради што препорачуваат да не се дозволи распуштање на ППЕ во четирите општини како и итно да се регулира адекватното надоместување на средства за исплата на плати, со што ќе се овозможи и вработување на нови пожарници.

Министерството за внатрешни работи со допис предлага, да биде ослободено од обврската за исплата на наменски дотации за ТППЕ по општини и предлага тоа да премине во надлежност на Министерството за локална самоуправа и воедно, истото да ја превземе улогата на носител на активностите во однос на Законот за пожарникарство, со претходна координација со Министерството за одбрана и со ДЗС. Беше посочено, дека е формиран Проектен комитет за активности за надминување на проблемите во областа на противпожарната заштита, како и други меѓуресорски тела за утврдување на насоки на дефинирање на одредени предлози за обезбедување на адекватен модел на финансирање и одржливо управување со овој систем.

Присутните истакнаа дека е неопходно учество на претставници од Мрежата во овие тела, бидејќи тие секојдневно се соочуваат со предизвиците во оваа област и се најзаинтересувани за донесување на квалитетни законски одредби. Посочија на слабата опременост на ТППЕ и на самите пожарници, на непостоење на адекватни критериуми при вработувањето на пожарниците, како и во нивниот кариерен развој, како и несоодветноста во однос на возраста на нивното пензионирање, при што се заложија за итно доуредување на овие прашања со подзаконски акти. Хаос на теренот, како што посочија присутните, се создава и од недостатокот на координација при излегување на различните надлежни служби, во услови на преземање на мерки на заштита и спасување. При сообраќајна незгода на пример, на увид излегува екипа од ППЕ, од полиција и медицинска помош кои не се координирани меѓу себе. Посочија дека е потребно целосно ревидирање на Законот за пожарникарство, со попрецизно утврдување на прашањата кои произлегуваат од работниот однос на пожарниците, прашања за функционалната поставеност на ТППЕ и нивното финансирање, кое треба да овозможи подобрување на состојбата со човечки ресурси, опрема, возила и објекти од една страна и заштита од пожари од друга страна. Заклучокот на претставниците од Мрежата, беше дека е потребна итна промена на постојниот Закон, донесување на адекватни подзаконски акти, како и нов модел за обезбедување на одржливо управување со системот за противпожарна заштита и справување со кризи во земјата.

pagesën e rrogave, që do të mundësojë edhe punësimin e zjarrfikësve të ri.

Ministria për punë të brendshme me shkresë propozon të lirohet nga obligimi për pagesë të dotacioneve me dedikim për NJTZF për komunë dhe kërkon të kalojë në kompetencë të Ministrisë për vetëqeverisje lokale dhe njëkohësisht e njëjta të merr rolin e aktiviteteteve në raport me Ligjin për zjarrfikës, me koordinim paraprak nga Ministria për mbrojtje dhe DMSH. U përmend se është formuar komiteti i projektit për aktivitetet për tejkalimin e problemeve në lëminë e mbrojtjes zjarrfikëse si dhe trupat tjerë ndër-resorik për sigurimin e modelit adekuat të financimit dhe menaxhimit të qëndrueshëm të këtij sistemi.

Të pranishmit përmendën se është e domosdoshme pjesëmarrja e përfaqësuesve të Rrjetit, në këto trupa, pasi që çdo ditë ballafaqohen me sfidat në këtë lëmi dhe janë më të tanguara për miratimin e dispozitave ligjore. Përmendën pajisjen e dobët e NJTZF dhe e vetë zjarrfikësve, në mosekzistimin e kriterëve adekuate gjatë punësimit të zjarrfikësve, si dhe me zhvillimin e karrierës së tyre, si dhe mospërputhja lidhur me moshën e tyre për shkuarje në pension me ç'rast u përpoqën për rregullim të kësaj çështjeje me aktet ndërligjore. Kaos në terren, siç përmendën të pranishmit, krijohet edhe nga mungesa e koordinimit gjatë daljes së shërbimeve të ndryshme kompetente, në kushte të ndërmarrjes së masave për mbrojtje dhe shpëtim. Gjatë aksidentit të trafikut për shembull, në ngjarje del ekipi i NJZF, nga policia dhe ndihma mjeksore të cilat nuk janë koordinuar mes tyre. Përmendën se është e nevojshme të revidohet në tërësi Ligji për zjarrfikës me përcaktim të çështjes të cilat rrjedhin nga marrëdhënia e punës së zjarrfikësve, çështje të vendosjes funksionale të NJZF dhe financimi i tyre, që duhet të mundësojë përmirësim të gjendjes me resurset njerëzore, pajisja, automjetet, objektet nga njëra anë dhe mbrojtja nga zjarret nga ana tjetër. Konkluzioni i përfaqësuesve të Rrjetit ishte se është i nevojshëm ndryshim urgjent i Ligjit ekzistues, miratimi i akteve adekuate ndërligjore, si dhe model i ri për sigurimin e menaxhimit të qëndrueshëm të sistemit për mbrojtje kundër zjarrit dhe menaxhim me krizat në vend.

„ЗЕЛС ЌЕ ПРОДОЛЖИ СО ПОДДРШКАТА НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ВО ГРАДЕЊЕТО НА ПОЛИТИКИ ЗА РОДОВА ЕДНАКВОСТ И КРЕИРАЊЕ НА РОДОВО ОДГОВОРНИ БУЏЕТИ“

– „Јакнење на капацитетите на општинските координатори и на претставниците на општинските совети за родова еднаквост и буџетирање, како и поддршка на локалните власти за имплементирање на законските одредби за креирање на родово одговорни политики и родово сензитивни буџети, беа едни од поважните активности што ЗЕЛС ги спроведуваше во изминатите неколку години. Во завршна фаза сме на изработката и на Стратегијата за родово одговорни политики и буџетирање на ЗЕЛС за периодот 2018-2030 година, што ќе претставува важна насока за општините, каде да се движат во следниот период во оваа област, а имаме и 20 општини потписнички на Европската повелба за родова еднаквост, утврдена од Конгресот на локални и регионални власти на Советот на Европа. ЗЕЛС и натаму ќе продолжи со поддршката на општините во нивното градење и развивање на локалните политики за родова еднаквост“.

Ова го истакна Душица Перишиќ, извршна директорка на ЗЕЛС на завршната конференција на Проектот „Зајакнување на капацитетите за родово одговорни политики и буџетирање на локално ниво“ што се одржа на 13 јуни 2018 година во Скопје, пред присутните општински координатори на комисиите за родова еднаквост, претставници од локалната власт и од Министерството за труд и социјална политика. Сите активности во рамките на Проектот, ЗЕЛС ги реализираше со поддршка на UN Women, канцеларијата во Скопје.

Извршната директорка на ЗЕЛС посочи дека е многу важно што политиките за родова еднаквост се преточени во Национална стратегија и што за нивна практична примена се утврдени и законски одредби, поради што сега тие се видливо подобрени. Еден од показателите е и зголемувањето на бројот на жени во политиката, пратенички во Собранието на Република Македонија и во општинските совети, при што во локалната власт бројот на жени-претседатели на Совети на општините е се поголем. – „За жал, со законски одредби не е утврден и процентот на застапеност на жени-кандидати за градоначалници во партиите, па нивниот бројот не расте драстично, и имаме само шест градоначалнички во мандатот 2017-2011 година“, рече Перишиќ

„BNJVL DO TË VAZHDOJË ME PËRKRAHJEN E PUSHTETEVË LOKALE NË NDËRTIMIN E POLITIKAVE PËR BARAZI GJINORE DHE KRIJIM TË BUXHETEVË PËRGJEGJËSE PËR BARAZI GJINORE“

– „Пërforcimi i kapaciteteve të koordinatorëve dhe përfaqësuesve të këshillave komunale për barazi gjinore dhe buxhetim, si dhe përkehja e pushteteve lokale për implementimin e dispozitave ligjore për krijimin politikave përgjegjëse për barazi gjinore dhe buxhete të ndjeshme gjinore, ishin ndër aktivitetet që BNJVL i zbatoi në vitet e fundit. Jemi në fazë përfundimtare të hartimit edhe të Strategjisë për politikë dhe buxhetim përgjegjës për barazi gjinore të BNJVL-së për periudhën 2018-2030 që paraqet një drejtim të rëndësishëm për komunat se ku duhet lëvizur në periudhën e ardhshme në këtë lëmi, ndërsa kemi edhe 20 komuna nënshkruese të Kartës Evropiane për barazi gjinore, të përcaktuar nga Kongresi i pushteteve lokale dhe rajonale të Këshillit të Evropës. BNJVL edhe mëtej do të vazhdojë me përkrahjen e komunave në ndërtimin e tyre dhe zhvillimin e politikave lokale për barazi gjinore“.

Këtë e theksoi Dushica Perishiq, drejtor ekzekutiv i BNJVL-së në konferencën përmbyllëse të Projektit „Përforcim i kapaciteteve për politika dhe buxhetim përgjegjës për barazi gjinore në nivel lokal“ që u mbajt më 13 qershor, 2018, në Shkup, para koordinatorëve të pranishëm komunal në kuadër të komisioneve për barazi gjinore, përfaqësuesit e pushtetit lokal dhe nga Ministria për punë dhe politikë sociale. Të gjitha aktivitetet në kuadër të projektit, BNJVL i realizon me përkrahjen e UN Women, zyra në Shkup.

Drejtori ekzekutiv i BNJVL-së përmendi se mjaft e rëndësishme është që politikat për barazi gjinore janë shkruar në Strategjinë nacionale dhe që për zbatimin e tyre praktik janë përcaktuar edhe dispozitat ligjore, për ç’arsye të njëjtat janë përmirësuar mjaft. Një ndër treguesit është rritja e numrit të femrave në politikë, deputete në Kuvendin e Republikës së Maqedonisë dhe në këshillat komunale, me ç’rast në pushtetin lokal numri i femrave – kryetare të Këshillit të komunës është mjaft i madh. – „Për fat të keq, që me dispozitat ligjore nuk është përcaktuar edhe përqindja e përfaqësimit të femrave – kandidatë për kryetare të komunave në partitë, prandaj edhe numri i tyre nuk rritet në mënyrë drastike dhe kemi vetëm gjashtë kryetare në mandatin 2017-2011“, theksoi Perishiq.

Пред присутните се обрати и Емира Лубани, регионална проектна менаџерка од UN Women, која посочи дека Република Македонија е водечка земја во регионот во градењето и имплементирањето на родовите политики и креирањето на сензитивни родови буџети на централно и на локално ниво. ЗЕЛС има значајна улога во целиот тој процес на иницирање и на градење на родови политики и јакнење на општинските капацитети. Улогата на ЗЕЛС и во иднина ќе биде уште поголема, особено во делот на воспоставување на родово правични и ефикасни услуги кои ќе бидат засновани на сензитивно креирани општински буџети.

За соработката со ЗЕЛС и за досегашните активности на централната власт на ова поле, говореше Јована Тренчевска, државен секретар во Министерството за труд и социјална политика. Таа посочи, дека нашата земја има одлична законска основа за родова еднаквост, како и изградени механизми за нејзино спроведување, кои се блиски на европските. Од 2017 година сите министерства и агенции, но и локалните власти се

Para të pranishmëve u drejtua edhe Ermira Lubani, menaxhere rajonale e projektit nga UN Women, e cila përmendi se Republika e Maqedonisë është vend udhëheqës në rajon në ndërtimin dhe implementimin e politikave për barazi gjinore dhe krijimin e buxhete të ndjeshme gjinore në nivel qendror dhe lokal. BNJVL ka rol të rëndësishëm në mbarë këtë proces në inicimin e ndërtimit të politikave për barazi gjinore dhe përforcimi i kapaciteteve komunale. Roli i BNJVL-së edhe në të ardhmen do të jetë edhe më e madhe, veçanërisht në pjesën e vendosjes së roleve të drejta dhe efikase të cilat do të themelohen në buxhetet e krijuara komunale të ndjeshme gjinore.

Për bashkëpunimin me BNJVL dhe aktivitetet e deritanishme të pushtetit lokal në këtë fushë, foli Jovana Trenčevska, sekretar shtetëror në Ministrinë për punë dhe politikë sociale. Ajo përmendi se vendi jonë ka bazë ligjore për barazi gjinore, si dhe ndërtim të mekanizmave për zbatimin e tyre, të cilat janë të afërta me ato evropiane. Nga viti 2017, të gjitha ministrinë

обврзани во своите буџети да ги вклучат родовите политики и активности, за што е изработен и соодветен буџетски циркулар и методологија. Наскоро се очекува и во Буџетот на Република Македонија да бидат вградени ваквите политики, со оглед на се поинтензивните активности за јакнење на свеста, но и на подготовноста на администрацијата и на пратениците за оваа област. - „За прв пат буџетските анализи на министерствата се јавно објавени, а значаен сегмент претставува и поставувањето на „e-learning“ модулите, кои се задолжителни за целата администрација и кои очекуваме наскоро да бидат поставени и на е-платформата на ЗЕЛС, за родово одговорно буџетирање- www.rob.zels.org.mk.

За улогата на ЗЕЛС во целиот овој процес на реализација на Проектот и за досега спроведените активности, говореше Ирена Николов, советник во ЗЕЛС. Таа изрази благодарност до сите активни претставници од општините и општинските координатори на комисиите за родово еднаквост за нивната огромна енергија што ја вложија во своите општини за креирање и имплементирање на родовите политики. Токму и креирањето на Стратегијата на ЗЕЛС за родово одговорно буџетирање, произлегуваше од нивните иницијативи и укажувања каде треба да се движат локалните власти и каде им е потребна поддршката од ЗЕЛС во натамошното развивање на РЕ и РОБ. Беше презентирано и мултимедијално видео за „е-платформата“ www.rob.zels.org.mk што ја изгради и ја одржува ЗЕЛС а, каде се наоѓаат важни информации, добри практики, законски одредби во областа на РЕ И РОБ од земјата и од странство. Посебен акцент беше ставен и на натамошните чекори на ЗЕЛС во оваа област, кои одат во насока на јакнење на меѓуопштинската соработка за РЕ И РОБ, промотивни активности за јакнење на свеста на администрацијата и на граѓаните во општините, надградба на е-платформата на ЗЕЛС и засилена соработка со централната власт

Пред присутните беа изнесени добрите искуства на општина Кочани, што ги презентираше координаторот на Комисијата за родово еднаквост на општината, Љубинка Ајтовска. Таа посочи, дека покрај законската регулатива, од големо значење за ефикасно и правилно спроведување на РЕ и РОБ на локално ниво е градењето на квалитетни капацитети на општинските координатори, јакнење на свеста на општинската администрација и на советниците, но и на граѓаните. Таа изнесе

дhe агјенсионет, por edhe pushtete lokale janë të obliguara që në buxhetet e tyre të përfshijnë politika gjinore dhe aktivitete për ç'arsye është hartuar edhe cirkular adekuat buxhetor dhe metodologji. Së shpejti pritet edhe në Buxhetin e Republikës së Maqedonisë do të vendosen politika të këtylla, duke pasur parasysh aktivitetet gjithnjë e më intensive për përforcim të vetëdijes, por edhe të gatishmërisë së administratës dhe të përfaqësuesve për këtë lëmi. - „Për herë të parë analizat buxhetore të ministrive janë të shpallura publikisht, ndërsa një segment të rëndësishëm paraqet vendosja e „e-learning“ moduleve të cilat janë të obliguar për mbarë administratën dhe të cilat presim së shpejti të vendosen edhe në e-plattformën të BNJVL-së, për buxhetim përgjegjës për barazi gjinore - www.rob.zels.org.mk.

Për rolin e BNJVL-së në mbarë këtë proces të realizimit të Projektit dhe për aktivitetet e zbatuara, foli Irena Nikollov, këshilltar në BNJVL. Ajo shprehu falënderim te të gjithë përfaqësuesit aktivë nga pushtetet lokale dhe koordinatorët komunalë të komisioneve për barazi gjinore. Pikërisht edhe krijimi i Strategjisë së BNJVL-së për buxhetim përgjegjës për barazi gjinore rrodhi edhe iniciativa e tyre dhe referimet ku duhet të lëvizin pushtetet lokale dhe ku u duhet përkrahje nga BNJVL në zhvillimin e mëtejshëm të BGJ dhe BPBGJ. U prezantua edhe video multimediatike për „e-plattformën“ www.rob.zels.org.mk që e ndërtoi dhe zbaton BNJVL, ndërsa ku gjenden informacione të rëndësishme, praktika të mira, dispozita ligjore në lëminë e BGJ dhe BPBGJ, nga vendi dhe jashtë. Theks i veçantë i u vendos edhe hapave të mëtejshëm të BNJVL-së në këtë lëmi, të cilat shkojnë në drejtim të përforcimit të bashkëpunimit ndërkomunal për BGJ dhe BPBGJ, aktivitete promovuese për përforcim të vetëdijes së administratës dhe qytetarëve në komunë, mbindërtim i e-plattformës të BNJVL-së dhe bashkëpunim i përforcuar me pushtetin qendror.

Para të pranishmëve u parashtruan përvojat e mira të komunës së Koçanit, që i prezantoi koordinatori i Komisionit për barazi gjinore të komunës, Ljubinka Ajtovska. Ajo përmendi se krahas rregullativës ligjore, mjaft e rëndësishme për zbatim efikas dhe të rregullt të BGJ dhe BPBGJ në nivel lokal është ndërtimi i kapaciteteve cilësore të koordinatorëve komunalë, përforcimi i vetëdijes së administratës komunale dhe të këshilltarëve, por edhe qytetarëve. Ajo përmendi një varg shembujsh të mirë që

низа добри примери што се реализирани во општината, меѓу кои и иницирањето на вклучување на жени во противпожарната единица. Исто така го претстави и процесот на градење на Стратегијата за РЕ И РОБ на општината која се очекува да се финализира некаде до септември годинава, а посочи дека е потребно и озакопување на обврзаност за поставување на координаторот за РЕ и РОБ во општината и негово утврдување во систематизацијата на работни места.

На крајот од Конференцијата извршната директорка на ЗЕЛС Душица Перишиќ и Емира Лубани од UN Women им вратија сертификати на одредени општински координатори, чиј придонес е значаен не само во рамките на нивната општина, туку за целокупната локална власт и за ЗЕЛС.

„ДОБРИ ПРАКТИКИ ЗА ЈАВЕН МЕНАЏМЕНТ И РЕШАВАЊЕ НА ЈАВНИТЕ ПРЕДИЗВИЦИ ВО ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ“

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија во соработка со Американската амбасада во Република Македонија, на 19 јуни 2018 година, во просториите на ЗЕЛС, организираа презентација на тема „Добри практики за јавен менаџмент и решавање на јавните предизвици во локалната власт“. Презентацијата беше претставена од г-дин др. Лари Хубел (Larry Hubbell), академик со огромно искуство во областа на управувањето со човечките ресурси и развој на организации. Пред академската кариера, тој бил федерален кариерен службеник во Агенцијата за заштита на животната средина на САД, но бил и советник на високите политички претставници на администрациите на Картер, Реган и Буш, во областите буџетирање и управување со човечките ресурси. Тој пред присутните градоначалници ги сподели своите практични и теоретски искуства, кои се однесуваат на предусловите за градење на добар систем за управување со локалната власт со фокус на најдобрите практики во човековите права и управување со ресурси во јавниот сектор. Тој подетално се фокусираше на претставување на еволуцијата на американскиот систем на спречување на појавите на корупција, непотизам и партиско вработување или таканаречениот систем на PATRONAGE и преминување на мерит систем, преку кој, само квалитетните и професионалните кадри можат да бидат дел од јавната администрација. Во кратки црти ги претстави и основните начела на актот за спречување на појави од овој тип во САД, познат како Hatch Act.

По презентацијата, присутните градоначалници имаа можност да постават прашања и да разговараат со гостинот и ги споделат и нивните видувања за овие појави, како и досегашните искуства за спречување на судир на интереси, непотизам и деполитизација на општинската администрација.

јане реализuar në komunë, midis të cilave edhe inicimi i përfshirjes së femrave dhe në njësitë zjarrfikëse. Gjithashtu prezantoi edhe procesin e ndërtimit të Strategjisë për BGJ dhe BPBGJ të komunës që pritet të finalizohet diku në shtator të këtij viti, ndërsa përmendi se është e nevojshme edhe ligjshmëria e obligimit për vendosjen e koordinatorëve për BGJ dhe BPBGJ në komunë dhe përcaktimi i tij në sistematizimin e vendit të punës.

Në fund të Konferencës drejtori ekzekutiv i BNJVL-së Dushica Perishiq dhe Ermira Lubani nga UN Women u dorëzuan certifikata koordinatorëve të caktuar komunal, kontributi i të cilëve është në kuadër të komunës së tyre por edhe në mbarë pushetin lokal dhe për BNJVL-në.

„PRAKTIKA TË MIRA PËR MENAXHIM PUBLIK DHE ZGJIDHJE TË SFIDAVE PUBLIKE TË PUSHTETIT LOKAL“

Bashkësia e njërive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë në bashkëpunim me Ambasadën e Amerikës në Republikën e Maqedonisë, më 19 qershor, 2018, në hapësirat e BNJVL-së, organizuan prezantim me temë „Praktika të mira për menaxhment publik dhe zgjidhje të sfidave publike të pushtetit lokal“. Prezantimi u krye nga z. Lari Hubell (Larry Hubbell), akademik me përvojë tejet të madhe në lëminë e menaxhimit me resurset njerëzore dhe zhvillim të organizatave. Para karrierës akademike, ai ka qenë nëpunës federal i karrierës në Agjensionin për mbrojtje të mjedisit jetësor në SHBA, por edhe këshilltar i përfaqësuesve të lartë politikë në administratën e Karterit, Reganit dhe Bushit në lëmenjtë e buxhetimit dhe menaxhimit me resurse njerëzore. Lari Hubell para kryetarëve të pranishëm i ndau të cilat i referohen parakushteve për ndërtim të sistemit për menaxhim me pushtetin lokal me fokus të praktikave më të mira të të drejtave njerëzore dhe menaxhimit me resurset njerëzore në sektorin publik. Ai më detajisht u fokusua në prezantimin e evolucionit të sistemit amerikan në parandalimin e dukurive të korrupsionit, nepotizmit dhe punësimit partiak ose sistemit të ash-tuquajtur PATRONAGE dhe kalimi në merit sistem përmes së cilit vetëm kuadrot cilësore dhe profesionale do të jenë pjesë e administratës publike. Në pikë të shkurta i prezantoi edhe parimet kryesore të aktit për parandalim të dukurive të këtylla në SHBA të njohur si Hatch Act.

Pas prezantimit, kryetarët e pranishëm patën mundësi të parashtrijon pyetje dhe të bisedojnë me mysafirin dhe të ndajnë këndvështrimet e tyre lidhur me këto dukuri, si dhe përvojat e deritanishme për parandalimin e ndeshjes së interesave, nepotizmit dhe depolitizimit të administratës komunale.

ГРАДОНАЧАЛНИКОТ НА ОПШТИНА ВЕЛЕС, ИЗБРАН ЗА ПРЕТСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЈАТА ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ПРИ ЗЕЛС

Комисијата за финансирање при ЗЕЛС, на 20 јуни 2018 година, во просториите на ЗЕЛС, ја одржа првата седница. Во согласност со дневниот ред, присутните избираа претседател на Комисијата и едногласно, довербата му ја дадоа на градоначалникот на Општина Велес, Аце Коцевски, кој исто така е и претседател на Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините, формирана во согласност со Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа. Градоначалникот Коцевски се заблагодари на укажаната доверба и истакна дека неговата заложба ќе биде Комисијата да понуди сериозни решенија за подобрување на финансиската состојба на сите единици на локална самоуправа (ЗЕЛС). Тој пред присутните ги изнесе систематизирани ставови на ЗЕЛС, кои се однесуваат на финансирањето на општините, што беа усвоени од Управниот одбор на ЗЕЛС, на седницата одржана на 31 мај 2018 година. Овие ставови претставуваат појдовната основа на ЗЕЛС во преговорите со централната власт, за подобрување на состојбите во општините и развојот на децентрализацијата во земјата.

Како посебно важни, Коцевски ги изнесе следните барања: значително зголемување на приходите на ЗЕЛС, со етапно зголемување на дотациите за финансирање на надлежностите на ЗЕЛС од ДДВ на 10% и 50% од персоналниот данок на лични примања од плати на физички лица, како и 50% од данокот на добивка на фирмите регистрирани на територија на ЕЛС. Беше посочено, приход на ЗЕЛС да бидат и средствата од данокот од игри на среќа и автомати, а етапно да се зголемува и стапката на данокот на имот, како најсигурен и најправичен локален данок, и тоа на 0,10 %, па на 0,20 %, потоа на 0,40 % се до 0,50 %. Итно да се изнајде прифатливо, поволно и правично решение за деблокирање на блокираните сметки на ЗЕЛС и раздолжување на ЗЕЛС од старите долгови, со обезбедување на меки заеми, со ниски каматни стапки и рок на отплата од 20 години. Средствата што им се трансферираат на ЗЕЛС во вид на блок дотации и наменски дотации да се зголемат до висина што е неопходно потребна за да локалните власти обезбедат успешно извршување на децентрализираните надлежности, без при тоа да создаваат долгови, а беа посочени и други барања, кои се составен дел од документот Систематизирани ставови на ЗЕЛС.

Членовите на комисијата ја разгледаа и Уредбата за методологијата за распределба на ДДВ и по истата предложија ДДВ-то да се распредели како во претходните години, при што посочија дека е потребно итно да се направи детална анализа со изнаоѓање на поправедна формула за распределба преку вклучување и на други економски елементи (варијабли) како на пример каде се создава ДДВ-то, да се преиспита процентот на распределбата помеѓу градот Скопје и општините во градот Скопје и сл. Секако, останува актуелно барањето за зголемување на процентот на ДДВ за општините на најмалку 10%.

Веднаш после завршувањето на оваа седница, беше одржана и дваесет и првата седница на Комисијата за следење на развојот на системот за финансирање на општините. На седницата беше усвоена Уредбата за методологијата за распределба на приходите од данок на додадена вредност за 2019 година.

KRYETARI I KOMUNËS SË VELESIT, Z. ACE KOCEVSKI U ZGJODH KRYETAR I KOMISIONIT PËR FINANCIM TË BNJVL-SË

Në hapësirat e BNJVL-së, më 20 qershor, 2018, u mbajt seanca e parë e Komisionit për financim të BNJVL-së. Konform rendit të ditës, anëtarët zgjedhën kryetarin e Komisionit për financim të BNJVL-së dhe unanimisht besimin ia dhanë kryetarit të komunës së Velesit, z. Ace Kocevski, i cili njëkohësisht është edhe kryetari i Komisionit për ndjekje dhe zhvillim të sistemit të financimit të komunave të formuar konform Ligjit për financim të njësive të vetëqeverisjes lokale (NJVL). Kryetari Kocevski u falënderoi anëtarëve për besimin e dhënë dhe theksoi se do të mundohet që Komisioni të ofrojë zgjedhje më serioze për përmirësimin e gjendjes financiare të të gjitha njësive të vetëqeverisjes lokale (BNJVL). Ai para anëtarëve të pranishëm prezantoi Qëndrimet të sistematizuara që i dedikohen financimit të komunave, të miratuara nga ana e Bordit drejtues të BNJVL-së, në seancën e mbajtur më 31 maj, 2018. Këto qëndrime paraqesin bazën kalimtare të BNJVL-së në negociatat me pushtetin qendror, për përmirësimin e gjendjeve në komunat dhe zhvillimin e decentralizimit në vend.

Ai ndau si mjaft të rëndësishme këto kërkesa: rritje tejet e madhe e të hyrave të NJVL me rritje në etapa të dotacioneve për financim të kompetencave të NJVL nga TVSH në 10% dhe të hyrave për NJVL nga tatimi personal të hyrave nga rrogat e personave fizikë në 50% dhe 50% nga tatimi i përfitimit të firmave të regjistruara në territorin e NJVL. Tatimi i lojërave të fatit dhe automatet do të jenë e hyrë e NJVL. Gjithashtu shkalla e Tatimit të pronës si tatim më i sigurt lokal në etapa do të rritet prej 0,10 % - 0,20 % në 0,40 % - 0,50 %. Gjithashtu të gjendet zgjidhje më e pranueshme, më e volitshme dhe e drejtë për zhblokimin e llogarive të bllokua të NJVL dhe kthimin e NJVL të borxheve të kaluara me sigurimin e huave të buta me normë interesi të ulëta dhe afat për kthimin e tyre për 20 vite. Mjetet që u janë transferuar NJVL në formë të bllok dotacioneve dhe dotacioneve me dedikim të rriten në lartësi që është mjaft e nevojshme që NJVL të sigurojnë ekzekutim të suksesshëm të kompetencave të decentralizuara që më pas të mos krijojnë borxhe dhe kërkesa të cilat janë pjesë përbërëse e dokumentit të Qëndrimet e sistematizuara të miratuar të BNJVL-së.

Anëtarët e komisionit shqyrtuan edhe Rregulloren për metodologji të ndarjes së TVSH dhe mbi të njëjtën propozuan TSH të ndahet si në vitet e kaluara, por më urgjente është të gjendet analizë detajuese me gjetjen e formulës më të drejtë për ndarjen e mjeteve përmes përfshirjes edhe të elementeve tjera ekonomike (variabëlave) si për shembull ku vendoset TVSH, të rishqyrtohet përqindja e ndarjes midis Qytetit të Shkupit dhe komunave në Qytetin e Shkupit. Bëhet fjalë për kërkesë aktuale për rritjen e përqindjes së TSVH për komunat në së paku 10%.

Menjëherë pas përfundimit të kësaj seance, u mbajt edhe seanca e njëzetë e një e Komisionit për ndjekje të zhvillimit të sistemit për financim të komunave. Në seancë u miratua Rregullorja për metodologjinë për ndarjen e të hyrave të tatimit të vlerës së shituar për vitin 2019.

БРОЈНИТЕ НЕДОРЕЧЕНОСТИ ВО ЗАКОНСКИТЕ ОДРЕДБИ – ПРЕДИЗВИЦИ ЗА ИНСПЕКТОРИТЕ ВО ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ ЗА СООБРАЌАЈ, ПАТИШТА И ПАТЕН СООБРАЌАЈ

Мрежата на локални инспектори за сообраќај, патишта и патен сообраќај при ЗЕЛС на 20 јуни 2018 година, одржа средба во просториите на ЗЕЛС тренинг центарот. Инспекторите дискутираа за предизвиците со кои се соочуваат при извршувањето на своите надлежности, а кои произлегуваат од бројните недоречености во законските одредби од областа на превозот и јавните патишта. Беше заклучено да се пристапи кон подготовка на Предлог – документ за изменување и дополнување на законските одредби, во кој ќе се набројат сите утврдени слабости и недостатоци, со кои тие се соочуваат при секојдневното работење. На овој состанок, Мрежата избираше и свој претседател, односно инспекторите довербата едногласно и ја дадоа на Валентина Арсова, инспектор од Град Скопје.

На средбата се отвори дискусија и по текстот на Предлог – Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај, кој е во собраниска процедура. Бидејќи инспекторите што постапуваат по овој Закон, директно се засегнати од законските решенија, беше истакнато дека е потребна итна реакција и интервенција во предлог – текстот. Особено беше посочен член 77 од Предлог – Законот за изменување и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај, а во врска со член 99-а од Законот за превоз во патниот сообраќај, според кој глоба може да се изрече само на правно или физичко лице – трговец поединец, а не и на физичко лице. Понатаму, инспекторите посочија дека при издавањето на лиценците за вршење на такси превоз, барателите на лиценци имаат голем проблем при обезбедување на потребниот документ за вграден исправен, пломбиран и баждарен таксиметар.

Во дискусиите, инспекторите ја посочија и потребата од воведување на одредби за изрекување на глоба за правните или физички лица, кои вршат отстранување на оштетените возила и возила во дефект од општинските и локалните патишта, за територијата на соодветната општина или градот Скопје, кои не поседуваат соодветна лиценца. Беше нагласена потребата подзаконските акти кои произлегуваат од Законот за јавните патишта, да се доуредат со одредби кои се однесуваат и на општинските патишта и улици. Посочено беше дека, исто така, има потреба од доуредување со одредби за постапка за добивање на решение за траен режим на сообраќај и издавање одобрение за времен режим на сообраќај, која ќе се однесува на општинските патишта и улици.

Особено беше нагласено дека постојано им се наметнуваат нови надлежности на инспекторите, за кои не се предвидени одредби за изрекување на глоба во случај на непочитување на Решение издадено од належен инспектор.

ПАQARTËSITË E SHUMTA NË DISPOZITAT LIGJORE – SFIDA PËR INSPEKTORËT NË PUSHTETIN LOKAL PËR KOMUNIKACION, RRUGË DHE KOMUNIKACION RRUGOR

Rrjeti i inspektorëve lokalë për komunikacion, rrugë dhe komunikacion rrugor, në kuadër të BNJVL-së, mbajti takim më 20 qershor, 2018, në hapësirat e Qendrës së trajnimeve të BNJVL-së në të cilën u shqyrtua dhe diskutua për problemet dhe gjendjet aktuale në lëminë e transportit dhe rrugëve publike. Inspektorët konkluduan se është e nevojshme të hartohet Propozim-dokument për ndryshimin dhe plotësimin e dispozitave ligjore në të cilat do të vendosen të gjitha dobësitë dhe mangësitë me të cilat ballafaqohen inspektorët në teren. Në këtë mbledhje Rrjeti zgjodhi edhe kryetarin e tij, respektivisht unanimisht zgjodhën Valentina Arsova – Inspektor i Qytetit të Shkupit.

Inspektorët hapën diskutim edhe mbi tekstin e Propozim-Ligjit për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për transport në komunikacionin rrugor, ndërsa për shkak të faktit se tashmë është në procedurë parlamentare, u përmend se është i nevojshëm reagim urgjent dhe intervenim në tekstin e njëjtë, ndërsa duke pasur parasysh se inspektorët janë zbatues i drejtëpërdrejtë i Ligjit. Veçanërisht u përmend neni 77 nga Propozim-Ligji për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për transport në komunikacionin rrugor, sipas kësaj mund të shqiptohet gjobë vetëm personit juridik dhe fizik-tregtar individual, ndërsa jo edhe person fizik. Mëtej, inspektorët përmendën se gjatë dhënies së licencës për kryerjen e transportit me taksi, kërkuesit e licencës kanë problem të madh gjatë sigurimit të dokumentit të nevojshëm për taksimetër të rregulluar.

Në diskutime, u përmend edhe nevoja nga vendosja e dispozitave për shqiptimin e gjobave përderisa personat fizikë ose juridikë kryejnë largimin e automjeteve të dëmtuara dhe atyre me defekt nga rrugët komunale dhe lokale për territorin e komunës adekuate ose qytetin e Shkupit, nuk posedojnë licencë adekuate, nevoja nga rregullimi i akteve ndërligjore të cilat rrjedhin nga Ligji për rrugë publike me dispozita për procedurën për marrjen e vendimit për regjim afatgjatë të komunikacionit dhe dhënia e lejes për regjim të përkohshëm që do të vensoet në rrugët komunale

Në veçanti u theksua se në vazhdimësi u bëhet vendosjen e shumë kompetencave të reja për inspektorët, ndërsa të cilët sërish nuk janë parashikuar dispozita për shqiptimin e gjobës në rast të mosrespektimit të Vendimit të dhënë nga inspektori kompetent.

РЕАЛИЗИРАНА ОБУКА ЗА ГРАДОНАЧАЛНИЦИТЕ, ЗА КОРИСТЕЊЕ НА АЛАТКАТА ЗА ОТЧЕТНОСТ ЗА ТРОШОЦИТЕ НА НОСИТЕЛИТЕ НА ЈАВНИ ФУНКЦИИ

Во просториите на ЗЕЛС, на 21 мај 2018 година, во соработка со Владата на Република Македонија, беше организирана обука за изготвување на финансиски и наративни извештаи, за службени трошоци на носителите на јавни функции. Распоредени во четири групи, обуката ја следеа градоначалници и претставници од одделенијата за финансии од општините.

Станува збор за активности што произлегоа од средбата што во месец мај ја одржа претседателот на ЗЕЛС, Петре Шилегов, со министерот без ресор во Владата на Република Македонија, задолжен за комуникации, отчетност и транспарентност, Роберт Поповски, на која беше презентирана алатката за отчетност за трошоците на носителите на јавни функции, што ја применува Владата на Република Македонија, за своите министри и други носители на јавни функции. На оваа средба беше предложено да се разгледаат можностите за нејзина примена и од страна на јавните функционери во локалната власт. Овој предлог претседателот на ЗЕЛС го изнесе и на петата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС, одржана на 31 мај 2018 година, каде беше посочено дека локалната власт е самостојна и посебна власт и дека ниту ЗЕЛС, ниту Владата, не можат да ѝ наметнат обврски, но дека со прифаќањето на нејзино користење и од страна на локалните функционери, ќе се покаже желбата за домаќинско и рационално трошење на парите на граѓаните, како и поголема транспарентност во нивното работење. Станува збор за нови стандарди на политичко однесување на јавните функционери во земјата, каде и без притисок од граѓаните, тие ќе бидат информирани каде се трошат нивните пари.

На организираната обука, присутните имаа можност и практично да се запознаат, како да ги пополнуваат електронските формулари. Финансиските извештаи треба да ги содржат податоците за сите службени трошења на носителите на јавни функции, а кои спаѓаат во 16-те ставки внесени во темплејт табелата. Беше посочено дека на веб порталот на Владата на РМ, поставено е и Упатство за користење на алатката <http://vlada.mk/node/14298>.

Сепак, засега во оваа алатка не се запишани општините и функционерите од локалната власт. Ревидирањето, односно дополнувањето на алатката би било реализирано во следниот период, откако ќе се утврди кои службени лица треба да дадат отчет за трошоците, освен градоначалниците и од кога ќе се прилагоди структурата на трошоците, согласно тоа што е предмет на трошење од локалните функционери и сите овие можности за користење на алатката, ќе бидат разгледани од страна на Управниот одбор на ЗЕЛС. На средбата градоначалниците и претставниците од одделенијата за финансии, имаа можност да постават и конкретни прашања на претставниците од Владата на РМ, од одделот за комуникации, отчетност и транспарентност.

TRAJNIM I REALIZUAR PËR KRYETARËT LIDHUR ME SHFRYTËZIMIN E VEGLËS PËR LLOGARIDHËNIE PËR SHPENZIMET E BARTËSVE TË FUNKSIONEVE PUBLIKE

Në hapësirat e BNJVL-së, më 21 maj, 2018, në bashkëpunim me Qeverinë e Republikës së Maqedonisë u organizua trajnim për hartimin e raporteve financiare për shpenzime zyrtare të bartësve të funksioneve publike. Të ndarë në katër grupe, trajnimin e ndoqën kryetarët e komunave dhe përfaqësuesit e seksioneve për financim të komunave.

Bëhet fjalë për aktivitete që rrodhën nga takimi që në muajin maj e mbajti kryetari i BNJVL-së, Petre Shilegov me ministrin pa resor në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë, të obliguar për komunikime, llogaridhënie dhe transparencë për shpenzimet e bartësve të funksioneve publike, që e emëron Qeveria e Republikës së Maqedonisë për ministrat e saj dhe bartësit tjerë të funksioneve publike. Në këtë takim u propozua të shqyrtohen mundësitë për zbatimin e tij edhe nga ana e funksionarëve publikë në pushtetin lokal. Këtë propozim kryetari BNJVL-së e parashtroi në seancën e pestë të Bordit drejtues të BNJVL-së, të mbajtur më 31 maj, 2018, ku u përmend se pushteti lokal është i pavarur dhe pushtet i veçantë dhe se as BNJVL as Qeveria nuk mund t'i japin obligime, por se me pranimin e shfrytëzimit të saj edhe nga ana e funksionarëve lokalë do të shfaqet dëshirë për shpenzim racional të parave të qytetarëve, si dhe transparencë më e madhe në punën e tyre. Bëhet fjalë për standarde të reja të sjelljes së funksionarëve publikë në vend, ku edhe pa presion të qytetarëve ata do të jenë të informuar ku shpenzohen paratë e tyre.

Në trajnimin e organizuar të pranishmit patën mundësi të informohen edhe në mënyrë praktike si t'i plotësojnë formularët elektronikë. Raportet financiare duhet të përmbajnë të dhëna për shpenzimet zyrtare të bartësve të funksioneve publike, ndërsa të cilat bëjnë pjesë në 16 pikët e vendosura në tabelën templejt. U përmend se në faqen e internetit të Qeverisë së RM është vendosur edhe Udhëzim për shfrytëzimin e veglës <http://vlada.mk/node/14298>.

Megjithatë, tani te kjo vegël nuk janë shënuar komunat dhe funksionarët e pushtetit lokal. Revidimi, respektivisht plotësimi i veglës do të realizohen në periudhën e ardhshme, që kur do të përcaktohet cilët nëpunës duhet të japin llogaridhënia, përveç kryetarëve të komunave dhe që kur do të adaptohet struktura e shpenzimeve konform asaj që është lëndë e shpenzimeve nga funksionarët lokalë dhe për të gjithë ato për shfrytëzimin e veglave do të shqyrtohen nga ana e Bordit drejtues të BNJVL-së. Në takim kryetarët e komunave dhe përfaqësuesit e seksioneve për financa patën mundësi të parashtrojnë pyetje konkrete te përfaqësuesit e Qeverisë së RM, nga pjesa për komunikim, llogaridhënie dhe transparencë.

ЗАЛОЖБА ЗА ПОГОЛЕМА ЗАСТАПЕНОСТ НА ЛИЦАТА ЗА ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА ВО ОПШТИНИТЕ –СТАВ НА МРЕЖАТА НА ПР ЛИЦА ПРИ ЗЕЛС

Мрежата на лицата за односи со јавноста од општините одржа советување на 29 јуни, 2018 година во ЗЕЛС тренинг центарот. Тема на советувањето беше **„Управувањето со внатрешната комуникација – важен услов за транспарентно работење на општина-та“**. По направеното ревидирање на членовите на Мрежата, советувањето претставуваше прва средба во овој состав.

Беше посочено дека и после 13 години на имплементација на локалната власт во нашата земја, општините, особено помалите и руралните, немаат вработено, ниту пак предвидено во систематизацијата вакво работно место. Занемарувањето на постоење на професионално лице за односи со јавноста во општината, многу често е директен показател на пониско ниво на транспарентноста на општината и на недоволно остварена двонасочна комуникација со нејзините целни јавности. **Во член 8 од Законот за локална самоуправа е утврдено дека информирањето на јавноста е должност на општините.** Сликата во општините со центар во град е на одредено повисоко ниво, во однос на вработувањето на професионалците за односи со јавноста, како и информирањето на граѓаните, иако и во овие единици на локалната власт улогата на ПР лицето повеќе се врзува за односите со медиумите и дневно „покривање“ на активности на градоначалникот. Сепак, во овие општини се забележува поголема посветеност на внатрешното комуницирање, односно на детектирањето на сите активности и на сите акти кои произлегуваат од општината, за кои јавноста треба да биде навремено и транспарентно информирана.

Во таа насока, како добра практика, беше презентирана „Внатрешната комуникација во општина Карпош“. Раководителката на Одделението за односи со јавноста, Виолета Цветковска, го претстави целиот процес на комуницирање што се реализира внатре во општината. Како успешна практика беше презентирана и внатрешната комуникација што се реализира во Општина Кочани. Советничката за односи со јавноста, Љубинка Ајтовска, говореше за важноста на организирањето на колегиумот во општината. Многу интересна практика презентираше и Лилјана Стројановска, лице за односи со јавноста и соработка со НВО, од општина Крива Паланка, која посочи дека на веб порталот на општината има поставено посебен дел „Односи со јавноста“, каде меѓу другото се ставени сите записници од колегиумите, со детален опис на дискусијата и насоките за натамошно дејствување.

Присутните изразија залагање за поголема застапеност на лицата за односи со јавноста во локалната власт и јакнење на капацитетите на ПР лицата преку обезбедување на обуки од страна на ЗЕЛС. Беше договорено следната средба на членовите на Мрежата да се организира кон средината на месец јули, кога ќе се одржи обука за подготовка на „Програма за односи со јавноста“ и „Разгледување на листата со задолжителните информации кои општината треба да го постави на својата веб страна“.

ПЕРПЈЕКЈЕ ПЕР ПЕРФАЌЕСИМ МЕР ТЕР МАДХ ТЕР ПЕРСОНАВЕ ПЕР МАРРЕДХЕНИЕ МЕ ПУБЛИКУН НЕР КОМУНАТ – ҚЕНДРИМ И РРЈЕТИТ ТЕР ПЕРСОНАВЕ ПР НЕР КУАДЕР ТЕР БНЈВЛ-СЕР

Rrjeti i personave për marrëdhënie me publikun nga komunat mbajti këshillim më 29 qershor, 2018, në Qendrën e trajnimeve të BNJVL-së. Tema e këshillimit ishte **„Menaxhimi me komunikim të brendshëm – kusht i rëndësishëm për punë transparente të komunës“**. Pas revidimit të kryer të anëtarëve të Rrjetit, këshillimi paraqet takim të parë nga kjo përbërje.

U përmend se edhe pas 13 viteve të implementimit të pushtetit lokal në vendin tonë, komunat, veçanërisht komunat e vogla dhe rurale, nuk kanë punësuar e as nuk kanë parashikuar në sistematizim një vend të këtyllë pune. Mospërfillja e ekzistimit të personit profesional për marrëdhënie me publikun në komunë, shumë shpesh është tregues i drejtpërdrejtë i nivelit më të ulët të transparencës së komunës dhe komunikim të dykahshëm jo mjaft të realizuar me publikun e saj qëllimor. **Në nenin 8 nga Ligji për vetëqeverisje lokale u përcaktua se informimi i publikut është obligim i komunave.** Pasqyra në komunat me qendër në qytet është në nivel më të lartë, në raport me punësimin e profesionistëve për marrëdhënie me publikun, si dhe informim i qytetarëve, edhe pse në këto njësi të vetëqeverisjes lokale roli i personit PR lidhet më shumë me marrëdhëniet me mediat dhe mbulim „ditor“ të aktiviteteve të kryetarit të komunës. Megjithatë, në këto komuna vërehet përkushtim më i madh i komunikimit të brendshëm, respektivisht të detektimit të të gjitha aktiviteteve të cilat rrjedhin nga komuna, për të cilat publiku duhet të informohet në kohë dhe në mënyrë transparente.

Në këtë drejtim, si praktikë e mirë, u prezantua „Komunikimi i brendshëm në komunën e Karposhit“. Udhëheqësja e Seksionit për marrëdhënie me publikun, Violeta Cvetkovska, prezantoi mbarë procesin e komunikimit që u realizua brenda në komunë. Si praktikë e suksesshme u prezantua edhe komunikimi i brendshëm që realizohet në komunën e Koçanit. Këshilltarja për marrëdhënie me publikun, Ljubinka Ajtovska, foli për rëndësinë e organizimit të kolegjiut në komunë. Një praktikë mjaft interesante prezantoi edhe Liljana Strojjanovska, person për marrëdhënie me OJQ nga komuna e Kriva Pallankës, që përmendi se në portalin e internetit të komunës ka vendosur një pjesë të veçantë „Marrëdhënie me publikun“ ku mes tjerash janë vendosur të gjitha procesverbalet e kolegjiut, me përshkrim detajues të diskutimit në drejtim të veprimt të mëtejme.

Të pranishmit shprehën përpjekje për përfaqësim më të madh të personave për marrëdhënie me publikun në pushtetin lokal dhe përforsim të kapaciteteve të personave PR përmes sigurimit të trajnimeve nga ana e BNJVL-së. U dakordua që takimi i ardhshëm i anëtarëve të Rrjetit të organizohet në mes të muajit korrik, kur do të mbahet edhe trajnim për përgatitjen e „Programit për marrëdhënie me publikun“ dhe „Shqyrtim i listës me informacione të detyrueshme të cilat komuna duhet t'i vendos në faqen e saj të internetit“.

ОПШТИНА ИЛИНДЕН

СО ВИСОК ПРОЦЕНТ НА БОДОВИ ГО
ОБЕЗБЕДИ BFC SEE СЕРТИФИКАТОТ

КОМУНА Е ИЛИНДЕНИТ МЕ ПЕРКИНДИЕ ТЌ ЛАРТЌ ТЌ ПИКЌВЕ СИГУРОИ

CERTIFIKATËN BFC SEE

Илинден е седмата општина во Република Македонија, која се стекна со регионалниот сертификат за поволно бизнис опкружување - „Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE)“.

„Обезбедувањето на (BFC SEE) сертификатот е голем успех за општина Илинден, со чие добивање уште еднаш се потврди нејзината улога како, една од водечките инвеститорски дестинации во земјата и во регионот. Овој сертификат е признание за активната улога на граѓаните на општината Илинден, на претставниците на бизнис заедницата, на Советот на општината и на општинската администрација. А пред се, сертификатот е потврда за инвеститорите и за стопанствениците, дека општината нуди ефикасна и ефективна услуга, целосни и навремени информации, како и поддршка при започнувањето, но и при натамошното развивање на нивните бизниси.“ Ова го истакна градоначалникот на Општина Илинден, Жика Стојановски, при свеченото врачување на сертификатот на регионалната конференција „Партнерство за конкурентен регион“ во Белград, во присуство на високи владини претставници на земјите од Југоисточна Европа, претставници на Европската унија и други меѓународни финансиски институции.

„Економски тигар во регионот“ - второ име за Општина Илинден

„Успешна инвеститорска дестинација“, „Економски тигар во регионот“, „Магнет за инвеститорите од земјата и од странств“, вака најчесто ја именуваат Општина Илинден. Таа континуирано е во фокусот на инвеститорите, како резултат на спроведувањето и реализацијата на реален и ефективен концепт за овозможување поволни услови за влез на нови инвестиции со ниски цени на градежното земјиште, мали давачки за инвеститорите, добро планирање на просторот и интензивно вложувања во квалитетна патна, комунална и енергетска инфраструктура. Континуирано се подобрува инфраструктурата на стопанските комплекси и во локалните економски зони, се гради фекална канализација со пречистителни станици, се вршат зафаќања на атмосферските води, а отворените одводни канали редовно се чистат, нивелираат и одржуваат. Се поинтензивно општината се подготвува и за воспоставување гасификациски систем и воведување гасификација на стопанските објекти. Од 2008 година до денес,

Илинден е сштё комуна е сштатё нё Републикё нё Македонисё гё морри сертификатё нё рајонале пё р амбиент тё волитсхё м пё р бизнес - „Business Friendly Certification South East Europe (BFC SEE)“.

„Сигурими и сертификатё с (BFC SEE) ё сштё sukses i madh пё р комунё н е Илинденит ме фитимин е сё cilё с edhe н ё herё u дё шмуа roli i saj si н ё н дё р destinationet kryesore investuese н ё vend dhe рајон. Certifikata н ё fjalё ё сштё Njohje пё р rol актив тё qytetarё ве тё комунё с сё Илинденит, тё пё рфагё су- esve тё bashkё sisё сё biznesit, тё Kё шhillit тё комунё с dhe тё administratё с комунале. Ndё rsa para se gjithash, certifi- kata ё сштё vё rtetim пё р investues dhe пё р afaristё t se komuna ofron rol efikas dhe effektiv, informacione тё тё рё sishme dhe н ё kohё, si dhe пё ркраhje gjatё fillimit, por edhe zhvillimit тё мё тејмё тё bizneseve тё tyre..“ Kё tё e theksoi kryetari i ko- munё с сё Илинденит, Zhika Stojanovski, gjatё dorё zimit solemn тё сертификатё с, н ё konferencё н рајонале „Partneritet пё р рајон konkurrent“ н ё Beograd, н ё praninё e пё рфагё су- esve тё lartё vendeve nga Evropa Juglindore, пё рфагё су- esit e Bashki- mit Evropian dhe institucione tjera н дё рkombё tare financiare.

„Тигё р економик н ё рајон“ - е мё р и дytё пё р комунё н е Илинденит

„Destination i suksesshё m investues“, „Тигё р економик н ё рајон“, „Magnet пё р investuesit н ё vend dhe jashtё“, кё ш- tu мё сё shpeshti е мё ројнё комунё н е Илинденит. Ajo vazhdi- misht ё сштё н ё fokus тё investuesve, si dhe rezultat н ё zba- timin dhe realizimin e konceptit real dhe effektiv пё р mundё si- min e kushteve тё volitshme пё р hyrje тё investimeve тё reja me ё mime тё улё та тё tokё s н дё rtimore, тё dhё na тё vogla пё р investuesit, planifikim i mirё i hapё sirё s dhe investime inten- sive н ё инфраструктурё cilё sore rrugore, комунале dhe ener- getike. Nё vazhdimё si пё рмирё sohet инфраструктура н ё komple- kset dhe н ё zonat lokale, н дё rtohet kanalizim пё р feкаle me stacione пё р pastrim, kryhen punime тё ујё rave atmosferike, н дё rsa kanalet e hapura пё р пё рчим тё уjit pastrohen rregul- lisht, nivelohen dhe mirё mbahen. Gjithnјё e мё intensifikisht komuna пё ргатитет пё р vendosjen e sistemit пё р газификим dhe vendosjen e газификимит н ё објектет afariste. Nga vitё i 2008, deri мё sot н ё комунё н е Илинденит u realizuan 180 investime, prej тё cilave 33 investime тё huaja тё drejtpё рdrejta (SDI)m н дё rsa

во Општина Илинден се реализирани 180 инвестиции, од кои 33 странски директни инвестиции (СДИ), а невработеноста којашто во 2008 година изнесувала 38%, денес е драстично намалена и изнесува само 5%.

Пред 10 години, општината за прв пат почна да гради систем за прифаќање, третман и одведување на отпадните фекални води во пречистителни станици. Досега се изградени 4 сегменти од фекалната канализација со 4 пречистителни станици на 4 локации, во 3 населени места, кои опфаќаат 1.400 домаќинства и канализациски систем во должина од 16.000 метри. Интензивно се подобрува локалната патна инфраструктура, изградба, санација, реконструкција и рехабилитација на општинските улици и патишта, кои се протегаат во должина од 306 километри низ целата општина, како и подобрување на инфраструктурата во локалните економски зони и во стопанските комплекси. Изградени се 12 моста, од кои 6 сообраќајни и 6 пешачки, пешачки патеки во должина од 15 километри, изградена е пешачко-велосипедската патека Марино – Кадино во должина од 2.000 метри, потоа пешачко-излетничката патека во Ајватовци, во должина од 800 метри. Општина Илинден овозможи и 500 градежни парцели за индивидуално домување и понуди бесплатни проекти за изградба на семејни куќи. Во насока на имплементирање на ефикасни јавни услуги за потребите на граѓаните и стопанството, Општина Илинден успешно ги имплементираше новите барања и ја спроведе целосно транзицијата од стандардот ISO 9001:2008 во стандардот ISO 9001:2015, кој што е продолжен до 30.11.2019 година. Општина Илинден е една од првите општини во земјата, што на 28 јули 2010 година, се здобија со меѓународен сертификат за имплементација на Системот за менаџмент за квалитет, во делот на извршување на услуги во надлежност на локалната самоуправа.

Демографско - географски и социјално – културни карактеристики:

Општина Илинден се наоѓа на оддалеченост од само 10 км од центарот на Град Скопје. Го зафаќа источниот дел на Скопската котлина, на тромеѓето Скопје-Куманово-Велес. Развиената сообраќајна инфраструктура, транспортните коридори 8 и 10, кои што се вкрстуваат на територијата на општината, железницата и товарната железничка станица, како и „Меѓународниот аеродром Скопје“, дополнително ја прават Општина Илинден, атрактивна дестинација и привлечна локација за инвестиции. Во состав на Општина Илинден влегуваат 12 населени места, со вкупно 4.298 домаќинства, а се претпоставува дека денес, во Општина Илинден живеат меѓу 19 и 20 илјади жители. Територијата на Општина Илинден е на површина од 106,7 км², односно се вбројува во помалите рурални општини во Скопската котлина. Како посебна единица на локалната самоуправа, Општина Илинден е формирана во 1996 година. Претходно била во составот на општина Гази Баба.

За негување и унапредување на културата, образованието, здравствената и социјална заштита, реализирани се многу проекти меѓу кои и значајни капитални инвестиции. Граѓаните се многу задоволни од проектот „Домови на културата“, во чии рамки се изградени, реконструирани, санирани и комплетно опремени 12 домови на културата, во 12 населени места. Во 2009 година е изградена првата општинска детска градинка „Гоце Делчев“, која по неодамнешното проширување, има капацитет за згрижување на 400 деца. Во 2012 година, Општина Илинден го изгради првото средно општинско стручно училиште „Илинден“, со површина од 2.300 квадратни метри, 14 училници, 8 кабинети, кабинет за наставници и кујна со трпезарија. Општина Илинден потпиша меморандуми за соработка со компаниите МЕРСО, „Џонсон контролс“, „Џонсон Мети“, „Ван Хол“, „Кемет електроникс“ и ОКТА, со што обезбеди практична настава и обука во нивните капацитети, за учениците од општинското средно училиште.

папуњесја е цила нѐ витин 2008 ка qенѐ 38%, sot ѐштѐ zvogѐлу- ar нѐ мѐнyрѐ drastike dhe пѐрmban vetѐм 5%.

Para 10 viteve, komuna пѐр herѐ тѐ парѐ filloi тѐ ndѐrtohet sistem пѐр pranim, tretman dhe пѐрѓimin e uјѐrave тѐ zeza fekale me stacione пѐр pastrim. Deri мѐ tani janѐ ndѐrtuar 4 segmente nga kanalizimi fekal me 4 stacione пѐр pastrim тѐ 4 lokacioneve, нѐ 3 vendbanime тѐ cilat пѐрфshijnѐ 1 400 am- visѐri dhe sistem тѐ kanalizimit нѐ gjatѐsi preh 16 000 metra. Nѐ мѐнyрѐ intensive пѐрмирѐsohet infrastruktura lokale rru- gore, ndѐrtimi, sanimi, rikonstruksioni, rehabilitimi i rrugѐ- ve komunale dhe rrugѐve нѐ пѐргjithѐsim, тѐ cilat shtrohen нѐ gjatѐsi prej 306 km нѐпѐр mbarѐ territorin e komunѐs, si dhe пѐрмирѐsimi i infrastrukturѐs нѐ zonat lokale ekonomi- ke dhe нѐ komplekset afariste. Janѐ ndѐrtuar 12 ura, prej тѐ cilave 6 пѐр komunikacion dhe 6 пѐр kѐmbѐsor, rrugica kѐm- bѐsorѐsh нѐ gjatѐsi prej 15 kilometra, тѐ ndѐrtuara janѐ rrugѐ пѐр ѓiklistѐ rruga Marino-Kadino нѐ gjatѐsi prej 2.000 metra, pastaj rrugica нѐ Ajtovci, нѐ gjatѐsi prej 800 metra. Komu- na e Ilindenit mundѐson edhe 500 parcela ndѐrtimore пѐр banim individual тѐ shtѐpive familjare. Nѐ drejtim тѐ imple- mentimit тѐ shѐrbimeve efikase publike пѐр nevojat e qyte- tarѐve dhe ekonomisѐ, komuna e Ilindenit me sukses i im- plementoi kѐrkesat e reja dhe zbatoi tranzicion тѐ plotѐ nga standardi ISO 9001:2008 нѐ ISO 9001:2015, qѐ u propozua deri мѐ 30.11.2019. komuna e Ilindenit ѐштѐ нјѐ ndѐr komunat e para нѐ vend qѐ мѐ 28 korrik, 2010, fitoi certifikatѐ rajonale пѐр implementimin e sistemit пѐр menaxhment тѐ cilѐsisѐ нѐ pjesѐn e kryerjes sѐ shѐrbimeve нѐ kompetencѐ тѐ vetѐqе- verisjes lokale.

Karakteristikat demografike - gjeografike dhe socio-kulturore:

Komuna e Ilindenit gjendet нѐ largѐsi prej vetѐм 10 km nga qendra e Qytetit тѐ Shkupit, пѐрфshin pjesѐn lindore тѐ fushѐs sѐ Shkupit, нѐ rajonin Shkup-Kumanovѐ-Veles. Infrastruk- tura e zhvilluar e komunikacionit, korridoret transportuese 8 dhe 10, тѐ cilat kryqѐzohen нѐ territorin e komunѐs, heku- rudha dhe stacioni transportues hekurudhor, si dhe „Aero- porti ndѐrkombѐtar i Shkupit“ e бѐjnѐ komunѐn e Ilindenit edhe мѐ atraktive dhe lokacion мѐ тѐрheqѐs пѐр investime. Nѐ пѐрбѐrjen e komunѐs sѐ Ilindenit hyjnѐ 12 vende тѐ ba-

Општина Илинден воведо енергетска ефикасност во јавните општински установи, преку изградба на системи за греење и ладење со топлински пумпи и користење на енергијата на подземните води во речиси сите јавни установи. Беше отворена и првата општинска библиотека во Домот на културата „Илинден“, а по неа и библиотека во новоизградениот Дом на култура „Марино“, како и нова библиотека во основното училиште „Ристо Крле“ во Кадино, и беше збогатен библиотечниот фонд во сите основни училишта. Во насока на унапредување на квалитетот на здравствената заштита на граѓаните, изградена е нова амбуланта во Миладиновци. Со нејзината изградба овозможени се квалитетни здравствени услуги за жителите од населените места од тој реон на општината.

Верификационата комисија утврди 85,6%, односно висока исполнетост на критериумите, од кои два се со максимални 100 поени

Општина Илинден, според извештајот на верификационата комисија исполни високи 85,6% од вкупниот број бодови, а два од критериумите беа оценети со максимумот бодови, односно со 100 бода. Едниот се однесува на третиот критериум - „Соработка на јавниот и приватниот сектор“, односно на постоењето и начинот на работење на Постојаниот стопански совет во општината, а другиот на критериумот - „Предвидливост на трошоците на работењето“, односно на кредитната способност и кредитната оправданост на општината. Општината има воспоставено Форум за локален економски развој (Форум за ЛЕР) веќе подолг временски период и истиот брои 168 членови, од кои најголемиот број се претставници од бизнис заедницата. На состаноците што се одржуваат најмалку 3-4 пати во годината, стопанствениците ги изнесуваат предизвиците со кои се соочуваат, упатуваат предлози за подобрување на бизнис климата во општината, се информираат за развојните планови и програми на општината и активно учествуваат во креирањето на нивната содржина и нивно донесување. Бизнисмените учествуваат и при креирањето на најновата Стратегијата на интегриран развој на општина Илинден 2017-2021 година. Во процесот на сертификацијата, Општина Илинден формира „Бизнис клуб“ од 18 членови, што се смета за еден вид работно тело на Форумот. Освен

нуара, prej gjithsej 4.298 amvisërive, ndërsa supozohet se sit në komunën e Ilindenit banojnë midis 19 dhe 20 mijë banorë. Territori i komunës së Ilindenit është në sipërfaqe prej 106,7 km², respektivisht numërohen në komunat rurale më të vogla në fushën e Shkupit. Si njësi e veçantë e vetëqeverisjes lokale, komuna e Ilindenit është formuar në vitin 1996. Para saj ka qenë në përbërjen e komunës së Gazi Babës.

Me kultivimin dhe avancimin e kulturës, arsimi, shëndetësisë dhe mbrojtjes sociale janë realizuar shumë projekte midis të cilave edhe investime të rëndësishme kapitale. Qytetarët janë shumë të kënaqur nga projekti „Shtëpi të kulturës“, në kuadër të të cilit janë ndërtuar, rikonstruuar, sanuar dhe pajisur komplet 12 shtëpi të kulturës, në 12 vende të banuara. Në vitin 2009 është ndërtuar çerdhja e parë komunale „Goce Dellçev“, e cila pas zgjerimit të paradokohë ka kapacitet për kujdesin e 400 fëmijëve. Në vitin 2012, komuna e Ilindenit, ndërtoi shkollën e parë të mesme profesionale „Ilinden“ me sipërfaqe prej 2.300 metër katrorë, 14 klasa, 8 kabinete, kabinet për mësimdhënësit dhe kuzhina. Komuna e Ilindenit firmosi memorandum për bashkëpunim me kompanitë MEPSO „Xhonson Meti“, „Xhonson Kontrolls“, „Van Holl“, „Kemet elektronike“ dhe „OKTA“, me ç'rast siguroi mësim praktik dhe trajnim në kapacitetet e tyre, për nxënësit nga shkolla e mesme.

Komuna e Ilindenit vendosi efikasitet energjetik në institucionet publike komunale, përmes ndërtimit të sistemeve për ngrohje dhe ftohje me pompa dhe shfrytëzim të energjisë të ujërave nëntokësore në pothuajse të gjitha publike. U hap edhe biblioteka e parë komunale në Shtëpinë e kulturës „Ilinden“, ndërsa pas saj edhe biblioteka në Shtëpinë e kulturës Marino, si dhe biblioteka e re në shkollën fillore „Risto Kërle“ në Kadino dhe u pasurua fondi i bibliotekës në të gjitha shkollat fillore. Në drejtim të avancimit të cilësisë së mbrojtjes shëndetësore të qytetarëve, u ndërtua edhe ambulanca e re në Milladonvci. Me ndërtimin e saj janë mundësuar shërbime cilësore shëndetësore për banorët e vendeve të banuara nga ky rajon i komunës.

Komisioni verifikues përcaktoi 85,6%, respektivisht plotësim të lartë të kriterëve, prej të cilave janë me 100 pikë maksimale

Komuna e Ilindenit, në bazë të raportit të komisionit verifikues plotësoi 85,6% nga numri i përgjithshëm i pikëve, respektivisht me 100 pikë. Njëri i referohet kriterit të tretë - „Bashkëpunim i sektorit publik dhe atij privat“, respektivisht të ekzistimit të mënyrës së punës së Këshillit ekzistues afarist në komunë ndërsa kriteri tjetër - „Parashikimi i shpenzimeve në punë“, respektivisht të aftë për kredi dhe arsyetim keditor të komunës. Komuna ka themeluar Forum për zhvillim ekonomik lokal (Forum LER) tashmë një periudhë më të gjatë kohore dhe i njëjti numëron 168 anëtarë prej të cilëve numri më i madh janë përfaqësuesit e bashkësisë së biznesit. Në mbledhjet që mbahen më së paku 3-4 herë në vit, afaristët i parashtrajnë sfidat me të cilat ballafaqohen, dërgojnë propozime për përmirësimin e klimës së biznesit në komunë, janë informuar për planet zhvillimore dhe programet e komunës dhe në mënyrë aktive marrin pjesë në krijimin e përmbajtjes së tyre dhe miratimit të tyre. Biznesmenët marrin pjesë edhe gjatë krijimit të Strategjisë së re për zhvillim integruar të komunës së Ilindenit 2017-2021. Në procesin e certifikimit, komuna e Ilindenit formon „Klub biznesi“ prej 18 anëtarësh, që konsiderohet për një ndër llojet e trupit punues të forumit. Përveç kryetarit të komunës anëtarët tjerë janë afaristët nga komuna dhe atë: katër përfaqësues të kompanive të mëdha, 6 janë nga kompanitë e mesme dhe 7 nga ato të vogla. Gjatë vizitës verifikuese, afaristët kanë shprehur kënaqi të madhe nga

градоначалникот, останатите членови се стопанственици од општината и тоа : четворица се претставници од големите компании, 6 се од средните и 7 се претставници од малите компании. Во текот на верификационата посета, стопанствениците изразиле големо задоволство од соработката со претставниците од општината и поддршката што ја добиваат при решавањето на важни инфраструктурни и други предизвици.

Вкупно 100 бода, општината доби и за исполнување на критериумот за кредитната способност и кредитната оправданост на општината, каде е утврдено дека општината, се задолжува во согласност со важечките законски прописи, а Буџетот и Извештајот за неговата реализација, се донесуваат во транспарентна постапка и се достапни и на интернет страната www.ilinden.gov.mk. Исто така општината е способна да ја документира и да ја пресмета својата кредитна способност.

За „Транспарентност и комуникации“ - 93,8 бодови

Висок беше и процентот на исполнетост на условите и кај останатите 10 критериуми. Верификационата комисија доделила 93, 8 бодови за исполнетост на критериумот за обезбедување и користење на информациска технологија и за транспарентност и комуникација, бидејќи општината има и користи функционална интрнет мрежа и сите вработени имаат e-mail адреси, кои упатуваат на припадност на општината, со кои секојдневно комуницираат со граѓаните и со бизнис заедницата. WEB порталот на општината www.ilinden.gov.mk секојдневно се надградува и е функционален и прегледен. Во тек е тендерска постапка за најповолен понудувач, за изработка на нова, уште попрегледна web страна. Во општината работат и лице за односи со јавноста и за ИТ комуникација, што според критериумите на BFC SEE сертификатот, е потврда дека општината е посветена на транспарентно работење и секојдневно информирање на сите засегнати страни во локалната власт. На web страната има и неколку алатки за полесна комуникација на граѓаните и на бизнис заедницата со администрацијата и градоначалникот како („Пријави проблем“; „Прашајте го градоначалникот“), а општината има профил и на Twitter и на Facebook. За обезбедување на побрзи и повквалитетни услуги за граѓаните, за стопанствениците и за други целини јавности, општината има поставено и неколку „e –алатки“: „www.gradezna-dozvola.mk“, преку која од било кој дел на светот заинтересираните лица може да аплицираат и да издадат градежна дозвола; „www.gradezno-zemjiste.mk“ преку која може да купат државно градежно земјиште или да го земат под закуп, а има и поставено и други електронски алатки. Транспарентноста и граѓанското учество е една од главните одлики на општината, што доаѓа до израз особено и при креирањето на буџетот, кој се подготвува во насока да им излезе во пресрет на барањата и потребите на граѓаните и на бизнис заедницата. Во соработка со претставници на јавниот, приватниот, невладиниот и граѓанскиот сектор и со поддршка на Мисијата на ОБСЕ во Скопје, Општината донесе нов Стратегиски план за локален економски развој 2017 – 2021 година. Претходните два стратески плана се реализирани со 90 отсо успешност.

Одделението за ЛЕР –активен поддржувач на локалната бизнис заедница

Во Општина Илинден има воспоставено одделение за локален економски развој, кое има седум вработени и има јасно дефиниран годишен План за работа, како и Годишен извештај во кој се утврдени процентите на реализација на Планот. Одделението активно учествува во процесот на стратеското планирање на економскиот развој на општината и го следи спроведувањето на проектите. Спроведува

bashkëpunimi me përfaqësuesit e komunës dhe përкрахjen që e marrin gjatë zgjidhjes së infrastrukturave të rëndësishme dhe sfidave tjera.

Gjithsej 100 pikë, komuna i fiton për plotësimin e kriterëve për komunë të aftë kreditore dhe arsyetim kreditor të komunës, ku është përcaktuar se komuna është detyruar në pajtueshmëri me dispozitat ligjore, ndërsa Buxheti dhe Raporti për realizimin e saj kanë të bëjnë procedurën transparente dhe janë të arritshme në faqen e internetit www.ilinden.gov.mk. Gjithashtu komuna është e aftë të dokumentojë dhe të kalkulojë aftësinë kreditore.

Пër „Transparencë dhe komunikim“ - 93,8 pikë

E lartë ishte edhe përqindja e plotësimit të kushteve edhe të kriterit i dhjetë. Komisioni verifikues ka dhënë 93, 8 pikë për plotësimin e kriterit për sigurim dhe shfrytëzim të teknologjisë informatike dhe për transparencë dhe komunikim, pasi që komuna ka dhe shfrytëzon rrjetet interneti dhe të gjithë të punësuarit kanë adresa e-mail të cilat i përkasin komunës, e me të cilat çdo ditë komunikojnë me qytetarët dhe me bashkësinë e biznesit. Portali i internetit www.ilinden.gov.mk çdo ditë mbindërtohet dhe është funksional dhe shqyrtues. Gjatë procedurës së tenderit për ofertues më të volitshëm për hartimin e asaj të re, ka kontroll më të madh të ueb faqes. Në komunë punojnë edhe person për marrëdhënie me publikun dhe për komunikim të TI që sipas kriterit të certifikatës BFC SEE, është vërtetim se komuna i dedikohet punës transparente dhe informim të përditshëm të të gjitha palëve të tanguara në pushtetin lokal. Në faqen e internetit ka edhe shumë vegla për komunikim më të lehtë të qytetarëve dhe të bashkësisë së biznesit me administratë dhe kryetarin e komunës („Paraqit problem“; „Pyete kryetarin“) ndërsa komuna ka edhe profil të Twitter dhe të Facebook. Lidhur me sigurimin e shërbimeve më të shpejta dhe cilësore për qytetarët, për afaristët dhe për publikun qëllimore, komuna ka vendosur edhe disa vegla „e – vegla“ : „www.gradezna-dozvola.mk; përmes së cilës prej cilës do pjesë të botës personat e interesuar mund të aplikojnë dhe të hapin leje për ndërtim; „ www.gradezno-zemjiste.mk“ përmes së cilës do të mund të blejnë tokë shtetërore ndërtimore ose të marrin me qira, ndërsa ka vendosur edhe vegla tjera elektronike. Transparenca dhe pjesëmarrja civile është një ndër vetitë kryesore të komunës, që vjen në shprehje veçanërisht edhe gatë krijimit të buxhetit, që do të përgatitet në drejtim t’u dalë në vigjilje kërkesave dhe nevojave të qytetarëve dhe bashkësisë së biznesit. Në bashkëpunim me përfaqësuesit e sektorit publik, privat dhe atij civil dhe me përкрахjen e Misionit të OSBE-së në Shkup, komuna miratoi Plan të ri strategjik për zhvillim ekonomik lokal 2017 – 2021. Planet strategjike paraprake janë realizuar me sukses prej 90%.

Seksioni për ZHEL – përкахës актив i bashkësisë lokale të biznesit

Në komunën e Ilindenit është vendosur seksion për zhvillim ekonomik lokal, që ka shtatë të punësuar dhe ka Plan për punë të definuar qartë si dhe Plan vjetor në të cilin janë përcaktuar përqindjet e Planit të realizuar. Seksioni në mënyrë aktive merr pjesë në procesin e planifikimit strategjik të zhvillimit ekonomik të komunës dhe ndjek zbatimin e projekteve. Zbaton aktivitete për promovim të komunës, si dhe destinacion biznesi (broshura, udhërrëfyes për investuesit, prezantime etj.) merr pjesë në bisedime me investuesit potencialë, ndërsa gjithashtu në mënyrë aktive bashkëpunon dhe jep përкрахје të bashkësisë lokale të biznesit. Pastaj zbaton sondazh vjetor në bashkësinë e biznesit, prej analizës së së vilës fiton drejtime për nevojat e tyre, niveli i kënaqjes që kanë nga përкрахја e komunës, planet tjera për zhvillim të cilat janë të rëndësishme për krijimin e planeve afatgjate të komunës. Është bërë analizë e përбашкët e të gjitha rezultateve nga

активности за промоција на општината, како бизнис дестинација (брошури, водичи за инвеститорите, презентации и друго) учествува во разговорите со потенцијалните инвеститори, а исто така активно соработува и дава поддршка на локалната бизнис заедница. При тоа спроведува годишна анкета во бизнис заедницата, од чија анализа добива насоки за нивните потреби, нивото на задоволство што тие го имаат од поддршката на општината, натамошени планови за развој кои се од значење за креирањето на идните планови на општината. Направена е и заедничка анализа на сите резултати од анкетите за периодот од 2010 до 2017 година. Сето ова, верификационата комисија го оцени со вкупно 91,7 бодови исполнетост на критериумот „Организациски капацитети на ЛЕР“

Стапката на невработеност намалена на 5%

Голема поволност и за Општина Илинден, во исполнувањето на критериумот „Систем на услуги за добивање дозволи за градење“ беше воспоставениот електронски систем за издавање на дозвола за градба во Република Македонија, што го држува ЗЕЛС во име и за сите општини во земјата. Верификационата комисија и додели високи, 90, 5% од вкупните бодови за овој критериум, особено поради тоа што општината има, исто така, вложено голем напор и креативност, во делот на подготвување на планска документација за целата нејзина територија, како и комплетно, транспарентно поставување на истата на сајтот на општината (<http://www.ilinden.gov.mk/urbanistichki-planovi>). Обезбеден е едноставен пристап на електронските услуги на локално и на национално ниво. При тоа, важно е да се истакне, дека Општина Илинден е рурална општина која во 2005 година имала само неколку стопански субјекти и ниту една стопанска зона. Во 2018 година општината има три потполно инфраструктурно опремени слободни стопански зони, како и Технолошко индустриска развојна зона-ТИРЗ, која е поставена на нејзината територија и со комплетно разработени урбанистички планови. Сите стопански зони се дефинирани како зони за дејности без штетно влијание на животната средина. Општината нуди и информации за трошоците на комуналните приклучоци.

sondazhi për periudhën prej 2010 deri më 2017. E gjithë kjo, u vlerësua nga komisioni verifikues me gjithsej 91,7 pikë të plotësimit të kriterit „Kapaciteti organizativ i ZHEL“

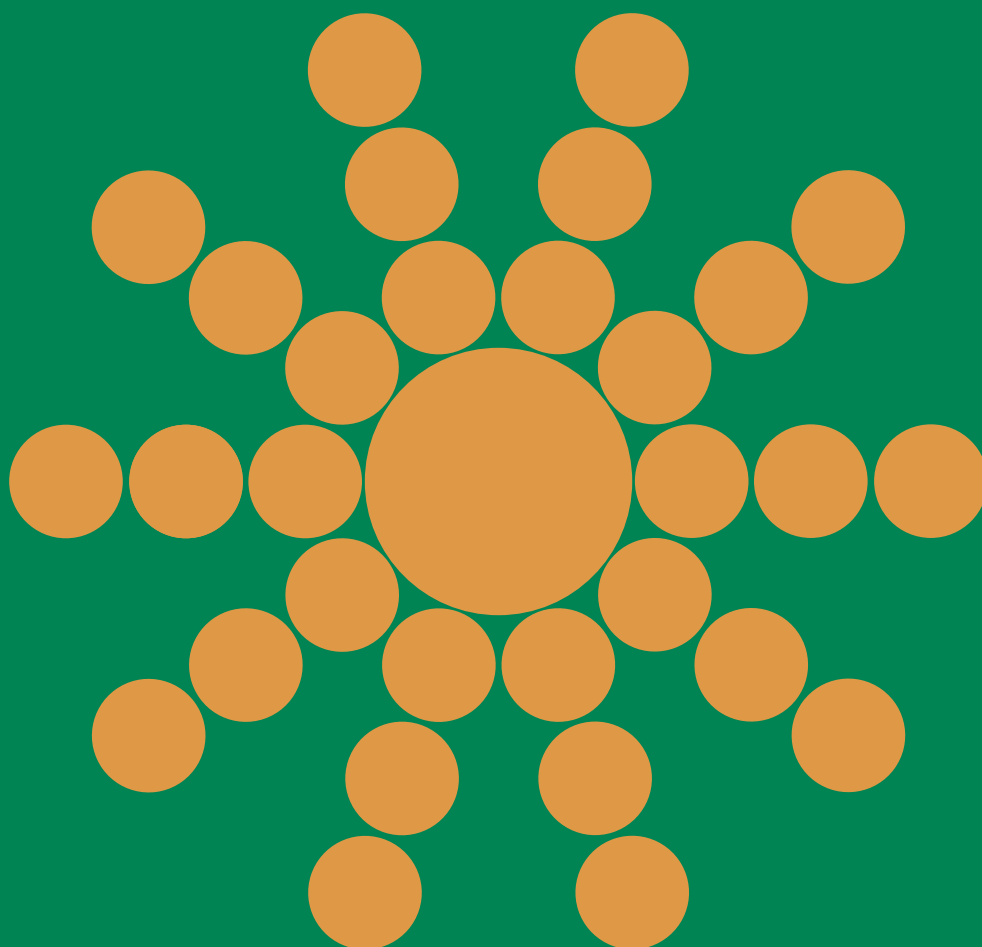
Shkalla e papunësisë u zvogëluar në 5%

Mjaft e volitshme edhe për komunën e Ilindenit, në plotësimin e të kriterit „Sistem i shërbimeve për marrjen e lejeve për ndërtim“ është vendosja e sistemit elektronik për dhënien e lejes për ndërtim në Republikën e Maqedonisë, që e zbaton BNJVL në emër të të gjitha komunave. Komisioni verifikues i dha 90, 5% pikë nga të gjitha për këtë kriter, veçanërisht për shkak të asaj se komuna ka, investuar gjithashtu përpjekje të madhe dhe kreativitet në pjesën e përgatitjes së dokumentacionit planifikues për mbarë territorin, si dhe vendosja complete transparente e të njëjtës në sajtin e komunës (<http://www.ilinden.gov.mk/urbanistichki-planovi>). U sigurua qasje e thjeshtë e shërbimeve elektronike në nivel lokal dhe nacional. Pastaj është me rëndësi të theksohet se komuna e Ilindenit është komunë rurale e cila prej vitit 2005 ka pasur vetëm disa subjekte afariste dhe asnjë zonë afariste. Në vitin 2018 komuna ka tre zpnà të lira infrastrukturore afariste të pajisura, si dhe Zonë zhvillimore infrastrukturore që është vendosur në territorin e saj dhe me plane urbanistike të përpunura në tërësi. Gjitha zonat afariste janë definuar si zona për veprimtari pa ndikim të dëmshëm të mjedisit jetësor. Komuna ofron edhe informacione për shpenzimet e kycjeve komunale.

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES
LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

КОНТАКТ ИНФОРМАЦИИ:

тел. +389 (0)2 30 99 033 | факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Копенхагенска бр. 5, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk

INFORMACIONE PËR KONTAKT:

tel. +389 (0)2 30 99 033 | faks: +389 (0)2 30 61 994
rr. „Kopenhagenska” nr. 5, F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk | www.zels.org.mk